

PROJEKAT HITNE SANACIJE OD POPLAVA U SRBIJI
(FERP)

Komponenta 3
Skraćeni akcioni plan raseljavanja
(SAPR)

za Pod-projekat zaštite Novog Pazara od poplava

Republika Srbija
Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine
Republička direkcija za vode
Jedinica za implementaciju projekta

Avgust 2016.godine

ODNOSI VALUTA

(Važeći kurs za jul 2016. godine)

Valutna jedinica = RSD

110,3 RSD = USD 1

123,1 RSD = EUR 1

SKRAĆENICE I AKRONIMI

RS Republika Srbija

KE Korisnik eksproprijacije

GA Građansko angažovanje

KZŽ Komisija za žalbe

MFI Međunarodne finansijske institucije

OP Operativna politika Svetske Banke

LPUP Lice pod uticajem projektnih aktivnosti

JIP Jedinica za implementaciju projekta

FERP Projekat hitne sanacije od poplava

PPS Procena potreba za sanacijom

SAPR Skraćeni akcioni plan raseljavanja

OPR Okvirna politika raseljavanja

WB Svetska Banka

OP 4.12 Operativna politika Svetske Banke o prinudnom raseljavanju

MPZZS Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

MF Ministarstvo finansija

JVP Javno vodoprivredno preduzeće

RSD Srpski dinar

SPISAK DEFINICIJA/GLOSAR

KOMPENZACIJA. Isplata u novcu ili u naturi, za imovinu i resurs koji su predmet eksproprijacije, ili pod uticajem projektnih aktivnosti. Kompenzacija će biti isplaćena pre preuzimanja zemljišta ili svojine u svim slučajevima, uključujući i slučajeve gde to nije moguće usled odsustva sopstvenika. U slučaju odsustva sopstvenika, sredstva će biti deponovana na prolazni račun u periodu od 3 godine.

DATUM PRESEKA. Označava datum socio-ekonomskog istraživanja, kojim se definiše broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i obim uticaja na objekte u njihovom vlasništvu i drugu svojinu. Lica koja su bespravno ušla u posed nakon datuma preseka, neće imati pravo na kompenzaciju, ili bilo koji oblik pomoći vezane za raseljavanje. Na isti način, nepokretna imovina (kao što su objekti, letina, stabla voća koja daju plodove i parcele pod šumama) nastali nakon datuma preseka, neće biti predmet kompenzacije.

EKONOMSKA DISLOKACIJA. Predstavlja gubitak izvora prihoda, odnosno egzistencije, usled eksproprijacije, ili otežanog pristupa resursima (zemljištu, vodi, ili šumama), koji nastaje kao rezultat izvođenja građevinskih radova ili upravljanja projektom, ili objektima vezanim za projektne aktivnosti.

ESKPROPRIJACIJA. Označava lišavanje ili ograničavanje vlasničkih prava, uključujući kompenzaciju u skladu sa tržišnom vrednošću predmetne imovine.

PRINUDNO RASELJEVANJE. Raseljavanje se smatra prinudnim kada se preuzimanje zemljišta vrši na osnovu prava službenosti države. Aktivnosti se mogu sprovoditi bez saglasnosti obaveštenog raseljenog lica, odnosno prava izbora.

OBNAVLJANJE IZVORA EGZISTENCIJE. Označava mere koje će biti preduzete u cilju pružanja pomoći fizički, odnosno ekonomski dislociranim licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) u cilju unpaređenja njihovih izvora egzistencije i životnog standarda ili bar njihovog vraćanja, u smislu prihoda, na nivo, odnosno nivoe koji su preovlađivali pre implementacije projekta, šta god je više. Pružanje podrške se mora nastaviti i nakon dislokacije, u tranzicionom periodu, na osnovu realnih procena o vremenskom periodu neophodnom za obnavljanje izvora egzistencije i životnog standarda.

NAKNADA TROŠKOVA SELIDBE. Troškovi selidbe predstavljaju finansijsku nadoknadu troškova koji su direktno vezani za selidbu/preseljenje domaćinstva.

LICA POD UTICAJEM PROJEKTNIH AKTIVNOSTI (LPUP). Licem pod uticajem projektnih aktivnosti se smatra svaka osoba koja usled implementacije projekta bude lišena prava vlasništva, korisničkog prava, ili koje na bilo koji način ima koristi od implementacije projekta, zemljišta (stambenog, poljoprivrednog, ili pašnjaka), jednogodišnjih ili višegodišnjih zasada ili dreveća, ili neke druge nepokretne ili pokretne imovine, bilo delom, ili u celosti, trajno ili privremeno.

FIZIČKO RASELJAVANJE. Predstavlja gubitak skloništa, ili poseda prouzrokovanih eksproprijacijom zemljišta za potrebe projekta, što zahteva fizičko izmeštanje lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) iz njenog/njegovog mesta boravka, radnog mesta, ili poslovnih prostorija.

ZAMENSKA VREDNOST. U slučaju poljoprivrednog zemljišta, kao vrednost zamenskog zemljišta, se uzima vrednost pre prduzimanja projektnih aktivnosti, odnosno pre dislokacije, šta god je više, zatim tržišna vrednost zemljišta jednakog proizvodnog potencijala, lociranog u neposrednoj blizini zemljišta koje je pod uticajem projektnih aktivnosti, plus troškovi dovođenja zemljišta u stanje silčno zemljištu pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Za

zemljište u urbanim područjima, ovo uključuje tržišnu vrednost zemljišta jednake veličine i namene u preiodu pre izmeštanja, sa sličnim ili povećanim brojem javnih infrastrukturnih objekata i usluga lociranih u blizini zemljišta pod uticajem projektnih aktinosti, uključujući i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Za kuće i druge objekte, uzima se tržišna vrednost materijala neophodnog za izgradnju zamenskog objekta, površine i kvaliteta jednakog, ili boljeg od objekta pod uticajem projektnih aktivnosti, ili vrednost popravke delimično ugroženog objekta, uključujući i troškove prevoza građevinskog materijala na gradilište, cenu radne snage i izvođenja radova, kao i sve troškove vezane za naknade za prijavu i prenos prava svojine. Prilikom utvrđivanja cene zamenskog objekta, amortizacija i vrednost ponovo upotrebljenih materijala iz prethodnog objekta neće se uzeti u obzir, kao ni vrednost ekonomski koristi nastale po osnovu sprovodenja projektnih aktivnosti, koje su utvrđene procenom vrednosti imovine pod uticajem projekta. Ovo takođe uključuje troškove izravnavanja i druge pripremne radove neophodne za izvođenje građevinskih radova, ili korišćenje. Obračun troškova se vrši na osnovu vremenskog perioda u kome je realizovana zamena svojine, a ako to nije slučaj, prilikom obračuna troškova uzima se u obzir stopa inflacije.

SKRAĆENI AKCIONI PLAN RASELJAVANJA (SAPR). Predstavlja dokument kojim se preciziraju procedure koje je neophodno poštovati, kao i aktivnosti koje će biti preduzete u cilju ublažavanja negativnih efekta, kompenzacije gubitaka i obezbeđivanja razvojnih pogodnosti za lica i zajednice pod uticajem ulaganja u projektne aktivnosti, u slučevima kada je manje od 200 lica pogodeno projektnim aktivnostima, ili kada su projektne aktivnosti ili uticaji raseljavanja neznatni. Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) mora da bude u skladu sa principima i ciljevima Operativne Politike Svetske Banke OP 4.12, kao i sa okvirnom politikom raseljavanja (OPR).

NEZNATNI UTICAJI RASELJAVANJA. Kako bi se stekli uslovi da se uticaji raseljavanja kategoriju kao neznatni, sledeći uslovi moraju biti zadovoljeni: (a) neophodno je da sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) pretrpe gubitak zemljišta u svojini manji od 10 procenata, bez obzira na broj lica pod uticajem projekta (LPUP) (b) da preostali deo zemljišta u njihovoj svojini bude ekonomski održiv; i (c) da ne postoji potreba za fizičkim izmeštanjem.

OKVIRNA POLITIKA RASELJAVANJA (OPR). OPR je projektni dokument namanjen pojašnjenu principu raseljavanja, organizacionih aranžmana, kao i kriterijuma projektovanja koji će biti primenjeni na podprojekte koji će biti izrađeni u toku implementacije. Ovaj dokument sadrži jasne definicije i uslove pod kojima se raseljavanje (za individualni projekat, sektorski program u okviru političkog organa uprave, kao što su država ili region) planira i sprovodi. Pored toga, ovim dokumentom se definišu pitanja kao što su prava, principi kompenzacije, postupak za podošenje žalbi i druge pravne procedure. Okvirna politika raseljavanja (OPR), je obavezan deo projekata koji uključuju pod-projekte, ili višestruke projektne komponente koje ne mogu biti identifikovane pre odobrenja projekta. OPR mora da bude u skladu sa principima i ciljevima Operativne politike Svetske Banke OP 4.12.

UČESNICI. Bilo koji i svi pojedinci, grupe, organizacije i institucije koje su zainteresovane i mogu biti pod potencijalnim uticajem projekta, odnosno koji imaju mogućnost da utiču na projektne aktivnosti.

Sadržaj

KRATAK PREGLED	Error! Bookmark not defined.
Analiza situacije	Error! Bookmark not defined.
Pod-projektne aktivnosti	Error! Bookmark not defined.
Aranžmani za implementaciju projekta	Error! Bookmark not defined.
Uticaji pod-projekta	Error! Bookmark not defined.
Status procesa eksproprijacije	- 8 -
1. UVOD.....	Error! Bookmark not defined.
1.1 Opis projekta	- 9 -
1.2 Opis pod-projektnog područja i kontekst.....	- 9 -
1.3 Ciljevi pod-projekta i aktivnosti	- 10 -
1.4 Obim i cilj Skraćenog akcionog plana raseljavanja.....	- 11 -
1.5 Ciljevi i principi Skraćenog akcionog plana raseljavanja i prelaz vlasništva nad zemljištem (eksproprijacija)	- 12 -
1. 6 Metodologija istraživanja.....	- 13 -
1.7 Status procesa eksproprijacije prilikom izrade ovog SARP-a	- 13 -
2. ZAKONSKI OKVIR	- 16 -
2.1 Nacionalna zemljišna politika–Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije.....	- 16 -
2.2 Javni interes i svrha eskproprijacije	- 17 -
2.3 Proces eksproprijacije	- 18 -
2.4 Procena vrednosti	- 18 -
2.5 Informacija i zahtevi u pogledu konsultacija.....	- 18 -
2. 6 Informacija od javnog značaja	- 19 -
2.7 Ostali relevantni zakoni i odredbe	- 19 -
3. POLITIKA SVETSKE BANKE U VEZI PRINUDNOG RASELJAVANJA (OP/BP 4.12)	- 19 -
3.1 Uporedna pravna analiza relevantnog nacionalnog zakonodavstva i Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12	- 20 -
4. MINIMIZIRANJE UTICAJA POD-PROJEKTA.....	- 25 -
5. ZAHVAĆENOSTANOVNIŠTVO I UTICAJI PROJEKTA	- 25 -
5.1 Pregled uticaja projekta.....	- 25 -
5.2 Popis/Inventarna lista.....	- 28 -
5.2 Socio-ekonomsko istraživanje (anketiranje).....	- 28 -
5.4 Socio-ekonomksa procena lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP).....	- 29 -
6. RASELJAVANJE I STRATEGIJE KOMPENZACIJE	- 32 -
6.1 Osnovni principi	- 32 -
6.2 Datum preseka	- 33 -
6.3 Podobnost	- 33 -
6.4 Procena vrednosti.....	- 35 -

6.5 Kompenzacija za ekspropriisano zemljište.....	- 35 -
6.6 Kompnezacija za primenu prava službenosti.....	- 35 -
7. UPRAVLJANJE ŽALBAMA I REŠAVANJE ŽALBI.....	- 36 -
7.1 Oraganizacioni aranžmani za upravljanje žalbama	- 36 -
7.2 Žalbeni postupak	- 37 -
8. Konsultacije i učešće	- 38 -
8.1 Obelodanjivanje i neophodne konsultacije u toku izrade nacrta i zavšne verzije SARP-a.....	- 38 -
9. Institucionalni aranžmani i tim za implementaciju.....	- 39 -
9.1 Odgovornost za implementaciju	- 39 -
9.2 Institucionalni kapaciteti.....	- 39 -
10. Plan implementacije.....	- 41 -
10.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje	- 41 -
10.2 Izveštaj o završetku	- 43 -
11. Troškovi i budžet	Error! Bookmark not defined.
Aneks 1 –Poziv na javne konsultacije o nacrtu SAPR-a.....	Error! Bookmark not defined.
Aneks2 – Zahtev za pristup informaciji od javnog značaja	- 45 -
Aneks 3 –Socio-ekonomski anketni upitnik	- 46 -
Aneks 4 – Rezime socio-ekonomskih podatka o licima zahvaćenim eksproprijacijom	- 50 -
Aneks 5 – Komisija za žalbe - brošura	Error! Bookmark not defined.
Aneks 6 – Obrazac žalbe.....	- 55 -
Aneks 7 Poziv na učešće u anketiranju.....	- 58 -
Aneks 9 Kontrona lista za skrining socijalnih pitanja	- 59 -
Aneks 10 Dokaz o obezbeđenim sredstvima za eksproprijaciju	- 61 -
Aneks 11 Dokaz o obezbeđenim sredstvima	- 62 -
Aneks 13 Sporazum sa LPUP zahvaćenimprava službenosti.....	- 63 -
Aneks 14– Individualni poziv na javne konsultacije o nacrtu SARP-a	- 64 -
Aneks 15 Obrazovanje komisije za žalbe.....	- 65 -
Aneks 16 Zahtev Gradskog pravobranilaštva za pribavljanje dokaza o obezbeđenim sredstvima.....	- 67 -
Annex 17 Dopis o pribavljanju dokaza o obezbđenim sredstvima	- 68 -
Aneks 18 – Primer zvanične procene vrednosti.....	- 69 -

Spisak tabela:

Tabela 1 Uporedna pravna analiza (GAP analiza).....	- 21 -
Tabela 2: Pregled ugroženih zemljišnih parcela prema tipu svojine.....	- 26 -
Tabela 3: Podaci o LPUP pogodenih ekspropriacijom	- 27 -
Tabela 4:Podaci o LPUP pogodenih potencijalnom primenom prava službenosti na zauzetom javnom zemljištu.....	- 27 -
Tabela 5: Pregled zahvaćenih zemljišnih parcela rodno razvrstvanih, pod oba uticaja.....	- 27 -
Tabela 6: Pregled veličnina zemljišnih parcela	- 27 -
Tabela 7 Pregled tipova i vrsta zemljišta.....	- 28 -

Tabela 8: Matrica za ostvarivanje prava za identifikovane uticaje	- 34 -
Tabela 9: Organizacione odgovornosti i aranžmani	- 39 -
Table 10: Okvirni plan implementacije SAPR Novi Pazar.....	- 41 -
Table 11: Procena budžetskih sredstava koja će biti isplaćena na ime eksproprijacije	- 43 -

Spisak slika:

Slika 1 Novi Pazar u toku poplava 2014. godine	- 10 -
Slika 2 Projektna lokacija, Novi Pazar, zona rada na rekama Raška, Deževska i Banjska obeležena plavom bojom	- 11 -
Slika 3 Uticaj na objekat delimično lociran na javnom zemljištu.....	- 26 -
Slika 4: Demografske karakteristike domaćinstava.....	- 30 -
Slika 5: Prihod domaćinstva	- 31 -
Slika 6: Status zaposlenosti.....	- 32 -
Slika 7: Organizacija Jedinice za implementaciju projekta - JIP.....	- 40 -

DRAFT

KRATAK PREGLED

Analiza situacije

U toku treće nedelje maja 2014.godine, izuzetno jake padavine su pogodile Srbiju. Ovo je rezultiralo devastirajućim poplavama koje su izazvale značajne ekonomske teškoće za većinu srpske populacije. Jake kišne padavine bez presedana, koje su počele početkom/sredinom maja 2014.godine izazvale su masivne poplave, uništile kuće, mostove, delove puteva, što je dovelo do proglašenja vanredne situacije u celoj zemlji 15.05.2014. godine (u skladu sa Članom 32., stav 3, Zakona o vanrednim situacijama –“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 111/2009, 92/2011 i 93/2012), koja je trajala do 23.05.2014. godine.

Vlada je Republike Srbije je izvršila Procenu potreba za sanacijom (PPS)¹, koja je završena 10.07.2014.godine, s ciljem procene uticaja ove elementarne nepogode². Procena potreba za sanacijom koja je predstavljena na Donatorskoj konferenciji u Briselu 16.07.2014. godine, u periodu nakon ove elementarne nepogode, otkrila je da je energetski sektor naviše pogoden, u smislu značajnih infrastrukturnih oštećenja.

09.10.2014. godine Svetska Banka je odobrila hitan zajam u iznosu od 300 miliona USD, za podršku Vladi Republike Srbije u cilju otklanjanja nastalih šteta i preveniciju budućih poplava. Projekat je tako dizajniran da doneše značajne pozitivne efekte, izbegavanjem šeta koje mogu uticati na poljoprivrednu prizvodnju, zemljište, imovinu, domaćinstva i preduzeća.

Pod-projektne aktivnosti

Radovi na zaštiti od poplava se izvode širom zemlje, tamo gde su identifikovana najosetljivija područja. Podprojekat zaštite Novog Pazara od poplava podrazumeva izvođenje građevinskih radova duž obala i u koritu reke Rašk (4300 m) i njenih pritoka Deževske(500 m) i Banjske(175 m).

Aranžmani za implementaciju projekta

Projektat hitne sancije od poplava (FERP) implementira Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, precizinije Jedinica za implementaciju projekta (JIP) koje je nedavno završila drugi projekat finansiran od strane Svetske Banke.

Uticaji pod-projekta

Pod-projekat zaštite Novog Pazara od poplava zahteva manji obim eksproprijacije privatnog zemljišta, administrativni prenos prava u jednom slučaju, kao i izmeštanje jednog pokretnog objekta – skladišta, izgrađenog od aluminijumskih panela na javnom zemljištu, bez ometanja aktivnosti u čiju svrhu je predmetni objekat izgrađen. Objekat će biti premešten na lokaciju po izboru vlasnika.

Predviđeno je da eksproprijacijom bude obuhvaćeno 25 zemljišnih parcela ukupne površine 5616 m².23, 5zemljišnih parcella su u privatnom vlasništvu 44 vlasnika, pri čemu je 1,5 parcella u javno-privatnom vlasništvu. Najmanja zemljišna površina koja će biti preuzeta je 7 m², dok je najveća 1575 m². Vlasnici zemljišta zahvaćenog eksproprijacijom će izgubitimanje od 10% ukupne zemljišne površine, a neće biti ni negativnih uticaja na izvore egzistencije. Prema podacima iz Katastra, klasa zemljišta varira i obuhvata uglavnom neplodno zemljište, plodno-neobrađeno zemljište, livade, voćnjake i šume.

Proces eksproprijacije obuhvata isključivo preuzimanje zemljišta, bez fizičkog izmeštanja domaćinstava ili preduzeća. S obzirom da eksproprijacija podrazumeva isključivo preuzimanje malih zemljišnih površina koje nisu povezane sa domovima vlasnika, neće biti negativnih uticaja na društvene mreže.

Status procesa eksproprijacije

Republika Srbija je donela Zakon o otklanjanju posledica poplava u Republici Srbiji (“Službeni glasnik” Republike Srbije br. 5/2014, 64/2015 i 68/2015) koji je predstavljao Akt o utvrđivanju javnog inetresa. Na osnovu ovog zakona se započelo sa procesom eksproprijacije koju je iniciralo Gradsko pravobranilaštvo

¹Republika Srbija, Procena potreba za sanacijom, 2014

<http://www.obnova.gov.rs/uploads/useruploads/Documents/RNA-REPORT-140714.pdf>

²Uticaji elementarnih neopogoda su podeljeni na štete i gubitke. Štete se odnose na totalno ili delimično uništenje materijalne svojine u pogodenim područjima, dok se gubici odnose na promene ekonomskih tokova, nastalih usled elementarne nepogode.

Novom Pazaru tokom maja 2015.godine. Gradskipravobranilac je zakonski predstvanik Korisnika eksproprijacije, odnosno Grada Novog Pazara.

U roku od 2 meseca od početka procesa eksproprijacije, sva rešenja o eksproprijaciji su doneta, izvršena je procena zemljišnih parcela i date su ponude pogodjenim vlasnicima. Procenu koju je dala Poreska uprava osporila su sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), tako da nije došlo do mirnog rešenja spora.U tom smislu, svi slučajevi su predati Osnovnom sudu u Novom Pazaru.

Prosečna procenjena cena data od strane Poreske uprave je bila 1250 RSD/m²,ili protivvrednost od 10,1 EUR/m².Ukupna ponuđena suma za 44 pogodjena vlasnika iznosila je 6.983.500,00 RSD (odnosno, protivvrednost od 56.619, 91 EUR).U očekivanju odluke suda, Grad Novi Pazar je deponovao iznos od 60.000.000,00 RSD (487.804,00 EUR u protivvrednosti) na Konsolidovani račun Trezora u okviru aproprijacija obezbeđenih u budžetu, uključujući iznose rezervi.Više detalja o procesu eksproprijacije i njegovom trenutnom statusu dato je u delu 1.7 Staus procesa eksproprijacije prilikom izrade SARP-a.

1. UVOD

1.1 Opis projekta

Nakon devastirajućih poplava iz 2014. godine, Vlada Republike Srbije je u svetu ove prirodne katastrofe radila na pitanju rešavanja nekih od najhitnijih lokalnih potreba. U tom smislu, definisana je neophodnost za zajamom za hitnu sanaciju sistema za zaštitu od poplava i preduzimanjem drugih relevantnih aktivnosti. Zajam u iznosu od 300 miliona USD je odobren i potписан 09.10.2014. godine.Projekat hitne sanacije od poplava je drugi najveći zajam ikada odobren u Srbiji od strane Svetske Banke.Cilj predloženih investicija je smanjenje neposredne opasnosti od ponovljenih poplava putem rehabilitacije i/ili unapređenja funkcionišanja postojeće infrastrukture.Ciljevi FER Projekta su podrška obnavljanju sposobnosti energetskog sistema da na pouzdan način zadovolji lokalne potrebe; (ii) zaštita izvora egzistencije farmera u područjima podložnim poplavama; (iii) zaštita ljudi i imovine od poplava; i (iv) unapređenje kapaciteta Zajmoprimeca za efikasno reagovanje tokom katastrofa.Projekat obuhvata 4 komponente (1) Podršku energetskom sektoru; (2) Podršku poljoprivrednom sektoru; (3) Zaštitu od poplava; i (4) Hitno reagovanje u nepredviđenim situacijama. Iznos od 16.72 miliona eura je opredeljen za komponentu 3: Zaštita od poplava.

Pre poplava 2014. godine, Vlada Republike Srbije je na osnovu klimatske situacije i statistika o padavinama, izvršila procenu potreba zaštite Novog Pazara od potencijalnih poplava.Na osnovu hitnosti rekonstrukcije/sanacije, a imajući u vidu obim štete i rizik od budućih uticaja, identifikovana su područja koja su posebno podložna poplavama. Imajući u vidu stepen njihove ugroženosti, ova područja su odabrana za pod-projekte u okviru projektne komponente Zaštita od poplava (br. 3). Dole navedeni pod-projekti su identifikovani Odlukom Vlade u fazi procene:

- Zaštita Novog Pazara od poplava,
- Zaštita Smederevske Palanke od poplava,
- Zaštita Negotinskog područja od poplava,
- Izgradnja sistema za zaštitu od poplava za potebe naselja Donji Ljubeš,
- Sanacija nasipa na reci Tamiš,
- Zaštita od erozije i radovi na sanaciji leve obale reke Save,
- Sanacija levoobalnog nasipa na reci Dunav, na deonici od Bačke Palanke do Smedereva.

Ovaj skraćeni akcioni plan raseljavanja (SARP) je pripremljen za potrebe zaštite Novog Pazara od poplava.

1.2 Pod-projektno područje – opis i kontekst projekta

U toku poplava 2014. godine, reka Raška se izlila izazvala ozbiljne poplave, što je posebno pogodilo naselje Novi Pazar i okolna sela.

Novi Pazar je lociran regionu jugoistočnog Sandžaka, u dolinama reka Jošanica, Raška, Deževska i Ljudska, na nadmorskoj visini od 496m.Grad je okružen planinama Golija i Rogozina, dok se Pešterska visoravan nalazi jugoistočno od grada i značajno utiče na klimatsku situaciju.Ukupna površina grada je 742 km², a uključuje preko 100 naselja, pri čemu se u najvećem broju slučajeva se radi o malim naseljima raštrkanim na brdima i planinama koje okružuju grad.

Prema podacima poslednjeg zvaničnog popisa iz 2011. godine, Grad Novi Pazar je imao 100.410 stanovnika, pri čemu je broj stanovnika u samom gradu iznosio 68.749. Gustina naseljenosti na teritoriji grada iznosi

135.32 stanovnika po kilometru kvadratnom. Većinu populacije u Novom Pazaru čine Bošnjaci (77.13%), zatim slijede Srbi, Crnogorci i Albanci.

U nastavku su neki od očekivanih pozitivnih efekata predloženih mera zaštite od poplava u kontekstu implementacije Projekta i pod-projekta "Zaštita Novog Pazara od poplava:"

- izbegavanje šteta koje mogu biti nanete poljoprivrednoj proizvodnji, na područjima koja će najverovatnije biti izložena čestim poplavama;
- prevencija štete na imovini (privatne kuće; stanovi; industrijski objekti; putevi, elektro-energetska postrojenja, škole, vrtići, zdravstvene ustanove i drugi javni objekti);
- izbegavanje gubitka poslova, usled prekida proizvodnje, ili pružanja usluga, prekida komunikacije, saobraćaja i dr.
- eliminacija troškova vezanih za zdravlje ljudi, usled smanjenja zagađenja sistema snabdevanja vodom, smanjen broj oboljenja koja se prenose zagađenom vodom, kao i rizika od gubitka ljudskih života;
- intenziviranje pozitivnih efekata u smislu rekreacije, uključujući potencijal za razvoj turizma;
- indirektni efekti na ekonomski razvoj.

Slika1 Novi Pazar u toku poplava 2014.godine

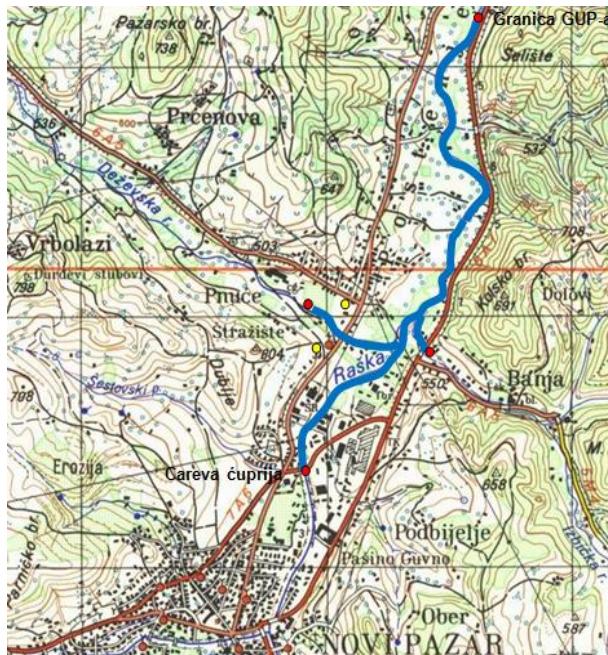
Imajući u vidu prirodu radova, sve zemljišne parcele se nalaze na samim granicama rečnog korita. S obzirom da su poplave akcidenti koji se ponavljaju, utvrđeno je da su neke od zemljišnih parcela već bile ugrožene poplavama i da su erodirale u reku. Erozija je oštetila rečne obale, što je direktno uticalo na način projektovanja i tehnička rešenja.

Predviđene investicije u zaštitu od poplava i odvodnjavanje imaju za cilj da umanjuje očekivane gubitke i generišu značajne ekonomske koristi koje opravdavaju troškove investicije. Ovo uključuje direktni pozitivan uticaj na izvore egzistencije korisnika projekta, s obzirim da će gubici – uključujući javne infrastrukturne objekte, poljoprivrednu i stočarsku proizvodnju, kao i imovinu domaćinstava – biti značajno umanjeni izgradnjom infrastrukture za zaštitu od poplava.

1.3 Aktivnosti u okviru pod-projekta

Aktivnosti koje će biti implementriane u okviru pod-projekta Novi Pazar, uključuju regulaciju pojedinih deonica sledećih reka:

- Reka Raška od Careve čuprije, nizvodno do granice GUP-a, ukupne dužine 4300 m;
- Leva pritoka – Deževska reka, od uliva u Rašku, uzvodno do automobilskog mosta, ukupne dužine 500m;
- Desna pritoka – reka Banjska (Izbička reka), od uliva u Rašku, uzvodno do automobilskog mosta, ukupne dužine 175 m. Na slici Slika2 Projektna lokacija, Novi Pazar, zona rada na rekama Raška, Deževska i Banjska obeležena plavom bojom.

Slika2Projektna lokacija, Novi Pazar, zona rada na rekama Raška, Deževska i Banjska obeležena plavom bojom

Radovi se izvode isključivo u pravcu rečnog toka:

- **Sektor 1 (S1)**, na kome se izvodi regulacija reke Raška, je na potezu od Careve čuprije do uliva Deževske reke, u dužini od 1,3 km
- **Sektor 2 (S2)**, na kome će se izvoditi sledeći radovi:
  - regulacija reke Raška, na potezu od uliva u Deževsku reku do uliva Deževske reke do uliva Banjske (Izbičke) reke, u dužini od 240 m,
  - regulacija Deževske reke, u dužini od 500 m
  - regulacija Banjske (Izbičke) reke, u dužini od 200 m
- **Sektor 3 (S3)**, gde će regulacija reke Raška biti izvedena na potezu od uliva reke Banjska (Izbička) do granice GUP-a, u dužini od 2,7 km.

Fokus će biti na rečnim nasipima, a predložene su četri vrste radova:

1. Izdradnja objekata za zaštitu od poplava,
2. Rekonstrukcija slabih tačaka na nasipu,
3. Unapređenje odbrambenog kapaciteta delova nasipa od 25-godišnje velike vode do 100-godišnje velike vode, i
4. Utvrđivanje obale na lokacijama gde erozija rečnih obala može da dovede do podsecanja nasipa.

1.4 Obim i cilj Skraćenog akcionog plana raseljavanja

Skraćeni akcioni plan raseljavanja je izrađen za potrebe pod-projekta Novi Pazar zbog previđenih neznatnih uticaja eksproprijacije, odnosno neznatnog uticaja na 44 pojedinačna vlasnika zemljišta (>10% zahvaćenog zemljišta) i relokacije 1 pokretnog objekta izgrađenog na javnom zemljištu. Uticaj koji će projekat imati na pokretni skladišni objekat neće biti veliki, s obzirom da vlasnik ne želi da dalje koristi predmetni objekat na istoj lokaciji, pa je utom smislu raskinuo ugovor o najmu sa JP "Pijace" iz Novog Pazara, iz razloga koji nemaju veze sa projektom, ili njegovim uticajima. Na eksproprijaciju i izmeštajne predmetnog objekta se još uvek čeka, a biće realizovani u skladu sa planom datim u ovom SAPR-u, ali ne pre isplate kompenzacije, odnosno obezbeđivanja podrške ugroženom licu u smislu izmeštanja. Dinamika izmeštanja predmetnog objekta će biti uvrđena od strane vlasnika. Detaljan opis uticaja je dat u delu 5.

U skladu sa Sporazumom o zajmu, za potrebe projekta izrađena je Okvirna politika raseljavanja (OPR³), odobrena od strane Svetske Banke i nadležnih srpskih organa uprave, i javno obelodanjen u toku 2015. godine, te će u tom smislu predstavljati smernice za izradu ovog SAPR-a.

Obim aktivnosti u toku pripreme Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) je obuhvatio sledeće:

- Ispitivanje projektnog područja;
- Snimanje područja pod uticajem projekta, zemljišta i imovine;
- Obilazak projektnog pordručja, u cilju provere lokacije neophodne zemljišne površine na terenu, njene namene, prisustva javnih ili opštinskih infrastrukturnih objektata, broj potencijalno ugroženih lica,
- Popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), uključujući osobe, njihovo zemljište, resurse i imovinu;
- Socio-ekonomska procena lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP);
- Identifikovanje zemljišta, resursa i imovine koji će najverovatnije biti ugroženi;
- Analiza procene zemljišta i imovine, kao i imovine koja će biti predmet eksproprijacije;
- Konsultacije sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP);
- Analiza zakonskog okvira;
- Analiza institucionalnog okvira, koji uključuje identifikovanje organizacija odgovornih za uspostavljanje adekvatnog mehanizma za podnošenje i rešavanje žalbi.
- Analiza procedura u toku pregovaračkog procesa, uključujući date, razmotrene i obdijene ponude.

1.5 Ciljevi i principi Skraćenog akcionog plana raseljavanja i prelaz vlasništva nad zemljištem (eksproprijacija)

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR), kao i njegove detaljne odredbe su pripremljeni u skladu sa zakonima i propisima Republike Srbije i Okvirnom Politikom Raseljavanja pripređenom za ovaj projekat, koja je u skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12. Cilj ovog SAPR-a je revizija i procena usaglašenosti eksproprijacije i gubitka imovine, koji su već okončani za potrebe izgradnje pristupnih i puteva za hitne intervencije, kao i predlog korektivnih aktivnosti u smislu prevazilaženja neusaglašenosti i razlika, ukoliko se identifikuju. Pored toga, plan će definisati aktivnosti u cilju izbegavanja i ublažavanja budućih uticaja, primenom prava službenosti na zauzetom zemljištu, u cilju omogućavanja blagovremene i efikasne kompenzacije rezidualnih efekata za one koji na to imaju pravo. Ciljevi su definisani i neophodno ih se pridžavati, bez obzira na obim i značaj uticaja.

Okvirna politika raseljavanja (OPR) FERP projekta naglašava ključne principe i ciljeve eksproprijacije i raseljavanja, organizacione aranžname i kriterijume projektovanja koji će biti primenjeni kod pod-projekata koji treba da budu izrađeni u toku implementacije projekta, u cilju obezbeđivanja adekvatnog upravljanja eksproprijacijom i pristupa lokaciji, putem primene prava službenosti na zauzetom zemljištu koje je neophodno za realizaciju Projekta.

Ovaj SAPR precizira sledeće:

- Detaljne procedure koje Republička Direkcija za vode (DV/JIP) i Grad Novi Pazar treba da primene u smislu konsultacija i obelodanjivanja polaznog popisa lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i informacije o imovini;
- Polazni popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti i informacije o imovini;
- Opis konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti o prihvatljivim alternativama i merama za ublažavanje uticaja.
- Opis pojedinih iznosa kompenzacija i standarda;
- Opis konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti o prihvatljivim alternativnim rešenjima i merama za ublažavanje uticaja;
- Opis institucionalne odgovornosti za implementaciju i procedure za rešavanje žalbi;
- Plan rada i budžet;
- Aranžmane u pogledu implementacije i monitoringa.

³Vidi OPR FERProjekta, dostupno na <http://www.rdvode.gov.rs/>, prisup 25.07.2016. godine6

Okvirna politika raseljavanja (OPR), kao i ovaj (SAPR) je u skladu sa lokalnim propisima i Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, pri čemu će preovladati strožiji zahtevi.Ovaj dokument je pripremljen na osnovu smerinica iz Priručnika Svetske Banke o prinudnom raseljavanju: Planiranje i implementacija razvojnih projekata (2004) i slučajeva dobre prakse, ali posbeno u skladu sa individualnim merama odabranim na osnovu konsultacija sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i potrebama na terenu.

SAPR je tako dizajniran da uključi identifikovane direktne ekonomske i socijalne uticaje koji rezultiraju iz implemetacije projekata koje finansira Banka, a izazvani su:

- Prinudnim oduzimanjem zemljišta koje rezultira gubitkom imovine, ili pristupa imovini⁴;

1. 6Metodologija istraživanja

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) je pripremljen kroz kombinaciju sekundarnog i terenskog istraživanja. Sekundarno istraživanje je obuhvatilo reviziju projektne dokumentacije uključujući mape projektnih lokacija, katastarskih podataka, opštinske baze podataka o licima pod uticajem projektnih aktivnosti i njihovoj imovini, evidencije o eksproprijaciji i idejnih projekata. Sekundarno istraživanje je dopunjeno terenskim pregledom projektnih lokacija u cilju preciznog utvrđivanja uticaja predloženih podprojekata u smislu neophodnog zemljišta i imovine koja može zahvaćena projektnim aktivnostima, što je rezultiralo izradom priložene inventarne liste lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), zemljišta i imovine.Terenko istraživanje je obuhvatilo sprovođenje popisa domaćinstava identifikovanih lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP); socijalnu procenu pod-projektnih lokacija po trasi pod uticajem projektnih aktivnosti u dužini od 4200 m duž zahvaćenog koridora duž reke Raška i njenih pritoka, socio-ekonomsko istraživanje statusa lica pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući i popis i premeravanje zemljišta u njihovom vlasništvu.Popis se pripremljen na osnovu podataka iz Katastra, baze podataka Grada Novog Pazara, kao i podataka dobijenih prilikom individualnih intervjua. Pored dobijenih primarnih podataka pribavljenih od lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i u intervjuima sa državnim zvaničnicima i predstavnicima nevladinih organizacija o licima pod uticajem projektnih aktivnosti, korišćeni su i sekundarni podaci.U toku analize i tumačenja prikupljenih podataka, isti značaj je dat kvantitativnim i kvalitativnim aspektima, što predstavlja uravnotežen prikaz trenutne situacije lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). Dobijeni podaci će služiti kao polazna osnova za uslove životnog standarda sa kojima će se vršiti poređenje prilikom ponovljenog istraživanja u okviru Izveštaja o završetku.

Popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti predstavlja ključnu inicijalnu fazu prilikom pripreme ovog SAPR-a. Demografski podaci vezani za projekat su od izuzetnog značaja za četri važne, međusobno povezane funkcije:

- Evidentiranje prikupljanje osnovnih podataka o pogodenom stavnovništvu,
- Evidentiranje pogodenog stanovništva prema mestu boravka,
- Izrada spiska legalnih korisnika, pre objavljanja adekvatno najavljenog moratorijuma ili datuma preseka, kako bi se predupredili oportunistički zahtevi onih koji su se doselili na projektno područje isključivo u očekivanju koristi,
- Uspostavljanje okvira za neophodno buduće socio-ekonomsko anketiranje.

1.7 Staus procesa eksproprijacije prilikom izrade SARP-a

1.7.1 Početak eksproprijacije

Vlada Republike Srbije je donela Zakon o otklanjanju posledica poplava u Republici Srbiji(“Službeni glasnik” Republike Srbijebr. 5/2014, 64/2015 i 68/2015), koji je predstavljao Akt o utvrđivanju javnog interesa.Zakon je javno obelodanjen i predstavljen putem medija (televizija, štampa, radio) širom zemlje.

Na osnovu ovog zakona, eksproprijacija, inicirana od strane Gradskog pravobranilaštva je počela u Novom Pazaru u maju 2015. godine. Gradsko pravobranilaštvo je zakonski predstavnik Korisnika eksproprijacije, odnosno Grada Novog Pazara.

1.7.2 Informacije o eksproprijaciji

⁴ Vidi Operativnu politiku Svetske Banke OP 4.12

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/PROJECTS/EXTPOLICIES/EXTOPMANUAL>

Nakon pokreteanja eksproprijacije, sva lica koja se kvalifikuju za isplatu kompenzacije, definisana u delu 6.3 Podobnoscu pojedinačno pozvana od strane Odeljenja za imovinsko pravne odnose Grada Novog Pazara. Tom prilikom su predstavljene detaljne informacije o predloženoj eksproprijaciji, procedurama koje će se sprovoditi, kao i principima koji će se primenjivati.

Pozvani su svi pojedinici koji su identifikovani u okviru inventarne liste koju je obezedio Katastar i evidentirani u glavnem projektu eksproprijacije, kao i lica koja tvrde da imaju pravo nasleđivanja, iako ostavinski postupak još nije zavešen.

Kako bi zakonskim naslednicima preminulih vlasnika olakšali postupak da se kvalifikuju za ostvarivanje prava, bez čekanja završetka ostavinskog postupka, Grad Novi Pazarje doneo odluku kojom se ovlašćuje Javni (gradski) pravobranilac i Odeljenje za imovinsko-pravne odnose da priznaju ova lica kao de facto vlasnike, tako da lica pod uticajem projektnih aktivnosti mogu da konkurišu za, kao i ostvare prava.

U toku inicijalne konsultacije, prikazane su mape sa crtanim projektnim područjem. Objasnjeno je da je trasa projekta tako postavljena da prati pravac reke, ali da su preduzete mere ublažavanja u cilju izbegavanja ozbiljnih uticaja.

Sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti su se saglasila sa projektnim područjem, odnosno zemljištem koje će biti zahvaćeno.

1.7.2 Datum preseka

Nakon pojedinačnih poziva, Obaveštenje o moratoriju kojim se javnost obaveštava o proglašenju datuma preseka, prezentovano je prilikom prvih saslušanja u februaru i martu 2015. godine, organizovanih od strane Gradskog pravobranilaštva, kada su sva pogodena lica pojedinačno informisana da će popis i socio-ekonomsko anketiranje biti sprovedeno, kao i da će isto predstavljati datum preseka u svrhu kvalifikovanja za ostvarivanje prava. Sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti su bila prisutna, s obzirom da je ovaj događaj predstavljaо inicijalni popis, nije bilo objave na radiu, ali su pisma dostavljena na kućne adrese. Gradski pravobranilac je potvrdio da su svi pristuni i da su saglasni sa zapisnikom sa sastanka. U toku pomenutog perioda, sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti su bila pojedinačno informisana. Takođe je objašnjeno da lica koja su došla na predmetno područje nakon datuma preseka, ili započela sa građevinskim, aktivnostima sadnje stabala, voća, uključujući i drugu neopkretnu imovinu koja je nastala nakon datuma preseka neće biti predmet kompenzacije.

1.7.3 Socijalno istraživanje - anketiranje

Socio-ekonomsko istraživanje/anketiranje je sprovedeno 16 i 24.5 i 20.06.2016. godine uz podršku Grada Novog Pazara. Pozivi za anketiranje su postavljeni na oglasnoj tabli, a pojedinačni pozivi su putem kurirske službe uručeni na adresu sva 44 lica pod uticajem projektnih aktivnosti.

1.7.3 Preocena imovine

Nakon što su predlog za eksproprijaciju, zajedno sa propratnom dokumentacijom predati i inicijalne informacije dostavljene, pojedinačni pozivi za saslušanje su dostavljeni svim licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). U pozivu je precizirana svrha, datum i vreme saslušanja, a licima pod uticajem projektnih aktivnosti je obezbeđen spisak dokumentacije koja će biti predmet predstavljanja i diskusije u navedeno vreme. U toku ovih saslušanja, lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i predstavnici Grada Novog Pazara su se saglasili oko inventarne liste parcela, identifikovali vlasnike i potvrdili da izuzev zemljišta, ne postoji druga imovina povezana sa zemljištem. Nisu identifikovani usvi, stabla ili slična imovina povezana sa zemljištem. Zemljište je u blizini reke, podložno eroziji i izloženo neposrednoj opasnosti od poplava, s obzirom da lica pod uticajem projektnih aktivnosti ne obrađuju zemljište u blizini reke. Iako je zemljište evidentirano kao obradivo, u stvarnosti se ne koristi u pomenute svrhe. U tom periodu su predati zahtevi, priznati ili koji će biti prizanti po zankonu u smisl u prava nasleđivanja. Lica pod uticajem projektnih aktivnosti su dobila podršku u smislu besplatne pravne pomoći Gradskog pravobranilaštva. Sve kategorije lica pod uticajem projektnih aktivnosti su individualno konsultovana, uključujući i lice sa legalnim pravom zakupa javnog zemljišta na lokalnoj pijaci, čiji pokretni objekat će biti pogoden projektnim aktivnostima.

1.7.4 Odluka o eksproprijaciji

U narednom koraku donete su odluke o eksproprijaciji. Odluke o eksproprijaciji su evidentirane u Katastru kao zabeležebe, u cilju sprečavanja potencijalnih špekulativnih transakcija.

1.7.5 Procena

Licima pod uticajem projektnih aktivnosti je dat adekvatan rok za žalbu, međutim nijedno od lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) nije podnelo žalbu na odluku o eksproprijaciji. Odluka je postala zakonski obavezujuća u roku od 15 dana pošto je bila pojedničano uručena svim licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). U ovoj fazi su bila dostupna lokalna tela za rešavanje žalbi.

U sledećoj fazi, Grad Novi Pazar je podneo zahtev Poreskoj upravi, kao nadležnom organu (u skladu sa Članom 42. Zakona o eksproprijaciji) za procenu vrednosti zemljišta. Zahtevi su podneti za svaki pojedinačni slučaj. Poreska uprava je dala procenu za sve parcele, na osnovu planirane namene, što znači da je zemljište procenjivano kao građevinsko zemljište i u tom smislu nije dat pregled različitih tipova zemljišta.

Poreska uprava je dostavila svoju procenu 06.05.2015. godine, koja je zatim dostavljena licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) na razmatranje. Dat je rok od četiri meseca, kako bi se omogućilo detaljno razmatranje date ponude, kao i evidentiranje potencijalnih zvaničnih neslaganja sa ponudom. Projektna Komisija za žalbe u tom trenutku još nije bila obrazovana, međutim u skladu sa nacionalnom Zakonom o eksproprijaciji, na raspolaganju je bio poseban sistem za rešavanje žalbi u okviru Poreske uprave. Međutim, nijedno lice pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) nije pokrenulo žalbeni postupak pred ovom komisijom. Nakon ovoga, u periodu septembar – novembar 2015. godine, lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) su ponovo pozvana da iznesu svoj stav o datoј ponudi. Sva navedena lica su u pisanoj formi odbila ponuđeni iznos.

S obzirom da su svi napori u smislu pregovaranja iscrpljeni, svi slučajevi su predati Osnovnom суду u Novom Pazaru. Ovi slučajevi se smatraju slučajevima visokog prioriteta, pa se očekuje da će sudski postupci biti završeni do kraja avgusta 2016. godine. Kompenzacija će nakon toga biti isplaćena u roku od 15 dana nakon sudske odluke.

1.7.6 Metodologija primenjena u toku procene

Vrednost poljoprivrednog zemljišta je utvrđena na osnovu tržišne vrednosti zemljišta jednakog proizvodnog potencijala lociranog u neposrednoj blizini pogođenog područja, poređenjem prodajnih transakcija u nedavnom periodu, uključujući primenu korektivnih faktora kako bi se došlo do stvarne tržišne cene. Primenjena metodologija je u skladu sa Uputstvom za utvrđivanje tržišne vrednosti donetim od strane Direktora Poreske uprave 2010. godine. Pomenuto uputstvo postavlja osnovne principe za utvrđivanje tržišne vrednosti zemljišta i druge nepokretne imovine.

U slučaju procene vrednosti poljoprivrednog zemljišta, procena se vrši bez poseta terenu, a bazirana je na komparativnim tržišnim cenama utvrđenim u najmanje dve konačne odluke poreskog organa, donetih u procesu utvrđivanja poreza na prenos apsolutnih prava, poređenjem istog, ili sličnog zemljišta na tržištu i istoj Katastarskoj opštini ili u neposrednoj blizini, istog ili sličnog kvaliteta (polje, voćnjak, livade, šume i dr.). Razmotrene komparativne prodajne transakcije su one koje su po datumu najbliže proceni koja se vrši. Procenjena vrednost se uvećava uz korišćenje korektivnih faktora, u zavisnosti od lokacije, blizine puteva, postojeće infrastrukture i potencijalnih troškova prijave. Prosečna procenjena vrednost koju je dala Poreska uprava je 1250 RSD/m² ili 10,1 EUR/m². Primer procene pogođenog zemljišta dat je u Aneks 18 – Primer zvanične procene vrednosti.

1.7.6 Porezi i dažbine

U skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS" br. 84/2004, 86/2004 – ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 – rsdiznos korigovan, 68/2014 – drugi, 142/2014, 5/2015 – rsd iznos korigovan, 83/2015 i 5/2016 – rsd iznos korigovan) promet poljoprivrednog zemljišta putem eksproprijacije za potrebe hitnih radova za zaštitu od poplava je oslobođeno plaćanja PDV-a. U tom smislu, ovaj porez nije uzet u obzir prilikom procene vrednosti.

Troškove prijave prenosa prava vlasništva u Katastru snosi Korisnik eksproprijacije u skladu sa Zakonom o državnom premeru i katastrut ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 – odluka Ustavnog suda-S andi 96/2015). Ove dažbine nisu uključene u procenu vrednosti.

Jedina administrativna taksa koju bi lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) mogli da snose, su troškovi prijave prenosa prava u slučaju da se odluče za opciju kupovine novog zemljišta, kao zamene za eksproprijsano zemljište. S obzirom da je površina eksproprijanog zemljišta prilično mala (manje od 10%

ukupnog zemljišta, lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) nisu izrazila nameru da kupe zamensko zemljište. Međutim, korektivni faktor u formi iznosa rezerve od 10.000,00 RSD (81,3 EUR) po LPUP je uveden za potrebe takse za prenos prava. Ukoliko u periodu isplate kompenzacije, lice pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) izrazi nameru da kupi zamensko zemljište, Korisnik eksproprijacije će dodati gore navedenu sumu iznosu kompenzacije. Gore navedeno će biti evidentirano u formi zapisnika.

1.7.7 Raspoloživi budžet

Grad Novi Pazar je deponovao 60.000.000,00 RSD (487.804,00 EUR u protivvrednosti) na Konsolidovani račun Trezora u okviru budžetske apropijacija (Vidi Aneks 10). Opredeljeni iznosi sa ovog računa mogu isključivo biti utrošeni u predviđene svrhe i smatraju se podobnim troškovima po osnovu nacionalnog Zakona o budžetu i budžetskom sistemu ("Službeni glasnik RS" br. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – ispr., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – drugi i 103/2015)⁵. Ogranima lokalne uprave nije dozvoljeno da otvaraju prolazne ili slične račune kod komercijalnih banaka. U slučaju pomenutih organa uprave, otvara se Konsolidovani račun Trezora u njihovo ime, kojim upravlja Trezor (tačka 39 Zakona – definicije). Svaki trošak opredeljuje lokalna skupština u skladu sa Zakonom o budžetu Republike Srbije, ili odlukom o budžetu. Samo na osnovu ovakve apropijacije lokalnim organima uprave je odobreno da utroše javna sredstva do određenog iznosa i u utvrđenu svrhu (tačka 31 - definicije). Isplate sa Konsolidovanog računa Trezora za implementaciju obavezadrugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanih računa trezora, neće biti moguće, ukoliko apropijacija nije izvršena i ako budžet nije odobren na način propisan zakonom ili odlukom skupštine lokalne opštine i ako plan nije podnet Poreskoj upravi na razmatranje i reviziju (Član 58- Isplate iz budžeta). U ovom slučaju, isplate će biti izvršene samo na ime kompenzacije licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) za eksproprijaciju 25 zemljišnih parcela ekspropirisanih za potrebe izvođenja građevinskih radova na zašti od poplava. U tom smislu, ovaj iznos će biti upotrebljen isključivo za finansiranje kompenzacije za zemljište preuzeto u okviru pod-projekta zaštite Novog Pazara od poplava, čiju je vrednost procenila Poreska upava ili Sud.

Bez obzira na gorenavedeno, u skladu sa OPR, vlasnici zemljišta imaju mogućnost da dobiju kompenzaciju prema procenjenoj fer tržišnoj vrednosti, čak i onda kada su predali žalbu sudu i čekaju na njegovu odluku, kao i da prime potencijalne dospele iznose, u slučaju da postoje, na osnovu sudske odluke (vidi str. 14 of FERP OPR).

2. ZAKONSKI OKVIR

2.1 Nacionalna zemljišna politika – Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije

Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije (donet 1995., stupio na snagu 01.01.1996. godine, dopunjjen u martu 2001. godine, ponovo dopunjjen 19.03.2009. godine), reguliše pitanja eksproprijacije i predstavlja opšti okvir za sprovođenje eksproprijacije u Republici Srbiji. Ovaj zakon takođe zagovara očuvanje principa kompenzacije na osnovu tržišne vrednosti.

Najznačajnije karakteristike Zakona o eksproprijaciji su sledeće :

- Svrha ovog zakona je da obezbedi jednostavanu, efikasanu proceduru, umanjujući na taj način, koliko god je moguće potrebu za dugotrajnim sudske procesima, a sve u cilju olakšavanja procesa eksproprijacije. U normalnim okolnostima, celokupan proces eksproprijacije može biti završen u roku od šest meseci;
- Pravičnu vrednost nadoknade za zemljište koje je pod uticajem specifične šeme ili projekta, utvrđuje Poreska uprava, za račun "Korisnika eksproprijacije". Predmetna vrednost se procenjuje na osnovu trenutne tržišne cene;
- U slučaju obradivog poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, ukoliko se na istom području ili u bližoj okolini identificuje zemljišna površina iste kulture i klase, ili odgovarajuće vrednosti (Član 15. Zakona o eksproprijaciji), isto će biti ponuđeno licu pod uticajem projektnih aktivnosti, uključujući pravo svojine;

⁵Zakon o budžetu i budžetskom sistemu, http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_budzetskom_sistemu.html, pristup 28.07.2016. godine

- Uporedivost se utvrđuje na osnovu procene raspoloživog javnog zemljišta, ovlašćenog stručnjaka (veštaka) koga angažuje bilo korisnik eksproprijacije, ili Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZZS);
- U slučaju spora o uporedivosti ponuđenog zemljišta, loklani opštinski organi uprave će angažovati drugog ovlašćenog stručnjaka u cilju utvrđivanja uporedivosti ponuđenog zemljišta;
- Dalje neslaganje može dovesti do pokretanja sudskog postupka od strane lica pod uticajem projektnih aktivnosti, u toku koga će biti doneta odluka o uporedivosti zemljišta, ili isplati procenjenog novčanog iznosa;
- U slučaju da se lice pod uticajem projektnih aktivnosti odluči da ne prihvati kompenzaciju u obliku zamenskog zemljišta, može mu/joj se ponuditi novčana isplata;
- Tamo gde nije moguće pronaći zemljište uporedivog kvaliteta, licu pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva biće ponuđena procenjena pravična zamenska vrednost utvrđena od strane Poreske uprave. U slučaju da lice pod uticajem projektnih aktivnosti želi da ospori procenu predmetne "pravične vrednosti", može da pokrene sudski postupak;
- U Zakonu o eksproprijaciji trenutno ne postoji odredba vezana za isplatu kompenzacije za lica pod uticajem projektnih aktivnosti koji nisu zakonski vlasnici;
- Pored toga, nakon usvanjanja Zakona o planiranju i izgradnji (usvojen 2009. godine i dopunjeno 2011. godine), izgradnja bilo koje vrste objekta bez građevinske dozvole, bez obzira da li se radi privatnom ili javnom zemljištu, predstavlja krivično delo; i
- Licu pod uticajem projektnih aktivnosti, koje ima zakonsko pavo svojine, a izgradilo je stalni objekat bez građevinske dozovole, kompenzacija može biti isplaćena na osnovu sudske odluke, a u skladu sa Zakonom o osnovama imovinsko pravnih odnosa (1980., stupio na snagu 01.09. 1980. godine, dopunjeno 1990, 1996 i 2005. godine), u smislu investicija u zemljište – što će utvrditi ovlašćeni stručnjak (veštak) koji će izvršiti procenu ugrađenih materijala.

2.2 Javni interes i svrha eksproprijacije

Nepokretnost može biti eksproprijsana samo u slučaju kada je utvrđen javni interes za sprovođenje projekata koji značajno doprinose opštem interesu javnosti. (Zakon o eksproprijaciji, Član 1).

Eksproprijacija može biti izvršena za potrebe Republike Srbije, gradova, opština, javnih preduzeća ili institucija, ako zakonom nije drugačije određeno.

Zakon o eksproprijaciji zatvara od Korisnika eksproprijacije da obrazloži neophodnost eksproprijacije i dokaže da projekat ne može biti realizovan bez predložene eksproprijacije. Predlog o utvrđivanju javnog interesa je posebna procedura, koja prethodi i omogućava preuzimanje i eksproprijaciju nepokretnosti.

U slučaju eksproprijacije za potrebe pod-projekta Novi Pazar, javni interes je utvrđen Zakonom o otklanjanju posledica poplava ("Službeni glasnik" Republike Srbije br. 75/2014, 2015, 2016).

2.3 Proces eksproprijacije

Uslov za otpočinjanje eksproprijacije je postojanje dokaza da su neophodna sredstva obezbeđena i da su na raspologanju. Korisnik eksproprijacije je dužan da obezbedi garanciju jedne o poslovnih banaka na procenjenu pravičnu vrednost, ili u slučaju kada su lokalni organi uprave Korisnici eksproprijacije adekvantnu potvrdu da su sredstva opredeljena budžetom (Član. 24).

Procedura eksproprijacije počinje podnošenjem predloga za eksproprijaciju od strane "Korisnika eksproprijacije" nadležnoj opštinskoj upravi ("organ koji vodi postupak eksproprijacije"). U konkretnom slučaju, predlog je sačinjen za svako lice pod uticajem projektnih aktivnosti, a uključuje i površinu zemljišta, procenu pravične vrednosti sve nepokretne imovine, obrazloženje potrebe svake pojedinačne

eksproprijacije, zajedno sa potvrdom da su projektne aktivnosti uključene u relevantan regionalni i/ili prostorni plan.

Kada je predlog podnet zajedno sa propratnom dokumentacijom, svakom licu pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) šalje se poziv za saslušanje. Poziv mora da sadrži naveden razlog, vreme i mesto saslušanja, kao i da obezbedi licu pod uticajem projektnih aktivnosti spisak dokumentacije koja će biti prezentovana i predmet diskusije u zakazano vreme.

Nakon okončanja saslušanja svih lica pod uticajem projekta (LPUP), donosi se Odluka o eksproprijaciji.

U slučaju procesa eksproprijacije za predmetni projekat, svi gore opisani koraci su okončani.

2.4 Procena vrednosti

U fazi procene vrednosti, Korisnik eksproprijacije kontaktira Poresku upravu, u cilju procene pravične vrednosti za celokupno zemljište. Za pojedine slučajeve poljoprivrednog zemljišta, Korisnik eksproprijacije će kontaktirati Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZZS), koje će dati mišljenje o raspoloživosti poljoprivrednog zemljišta odgovarajućeg kvaliteta. Pored toga, Korisnik eksproprijacije će angažovati o svom trošku, a u saradnji sa nadležnom gradskom upravom, ovlašćenog stručnjaka (e) koji će izvršiti procenu vrednosti zemljišta, poljoprivrednih autputa, preduzeća, kao i celokupne nepokretne imovine i objekata u skladu sa članom 28(iii). Na zahtev lica pod uticajem projektnih aktivnosti, ovi stručnjaci (veštaci) mogu da budu prisutni u toku procesa procene vrednosti.

U slučaju da lica pod uticajem projekta (LPUP) ne prihvate ponuđenu kompenzaciju u bilo kom obliku i odluče se za pokretanje sudskog postupka, Korisnik eksproprijacije može da zahteva od Ministarstva finansija da, izuzetno, u predmetnom slučaju, dozvoli uvođenje u posed na gradilištu uz podršku (Član 35). Ova odluka se donosi u zavisnosti od slučaja, na osnovu procene relevantnih činjenica vezanih za svaki pojedinačni slučaj. U skladu sprojektanim ciljevima radovi koji će biti izvedeni se smatraju hitnim, te u tom smislu pristup gradilištu može biti odobren. Korisnik eksproprijacije do sada nije podneo takav zahtev.

Korisnik eksproprijacije nije u obavezi da pripremi socio-ekonomsku studiju, ili polazni popis lica pod uticajem projektnih aktivnosti.

Kada se odluka više ne može osporiti primenom pravnih lekova, ona postaje zakonski obavezujuća, a pregovori o kompenzaciji mogu da počnu. Sporazum mora da obuhvati dinamiku i iznos novčane nadoknade koji će biti isplaćen, ili vrstu kompenzacije u naturi (Član. 26). Ako se sporazum ne postigne u roku od 2 meseca od datuma donošenja Odluke o eksproprijaciji (ili u kraćem periodu ako opštinski organi uprave tako odluče), Opštinski organ uprave će dostaviti nadležnom суду na području na kome se nalazi eksproprijsana nepokretnost, važeći Odluku zajedno za relevantnom dokumentacijom u cilju određivanja kompenzacije. Nadležni sud će po službenoj dužnosti, u vanparničnom postupku doneti odluku o kompenzaciji za eksproprijsanu nepokretnost.

2.5 Informisanje i zahtevi u pogledu konsultacija

Zakon o eksproprijaciji ne navodi izričite zahteve za javno, sistematsko i kontinuirano informisanje o definisanim projektnim području. Zakon, međutim propisuje javno obvezovanje utvrđenog javnog interesa, kao i obavezu opštinskog organa uprave da pojedinačno pozove svako pogodeno lice za zakonskim pravom svojine na sastanak, na kome će biti predstavljene činjenice od značaja za proces. Zakon dalje nalaže blagovremeno informisanje o svakoj odluci u svim fazama postupka. Ova distribucija informacija ima rok zastarelosti, u slučajevima kada je obvezan pravni lek.

2. 6 Informacija od javnog značaja

Informacija od javnog značaja, je informacija kojom raspolaže organ javne vlasti, nastala u radu ili u vezi sa radom organa javne vlasti, sadržana u određenom dokumentu, a odnosi se na sve ono o čemu javnost ima opravdan interes da zna. Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 120/2004, 54/2007, 104/2009 i 36/2010) propisuje da svaki dokument koji je javno obelodanjuje, mora da prati uputstvo o načinu pristupa informaciji od javnog značaja.

Ovo pitanje je uređeno Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja kojim se uređuju se prava na pristup informacijama od javnog značaja⁶, kojima raspolažu organi javne vlasti, radi ostvarivanja zaštite interesa javnosti da zna, kao i ostavarenja slobodnog demokratskog poretku otvorenog društva.

U skladu sa ovim zakonom, informacije od javnog značaja moraju se učiniti dostupnim svim zaинтересованим licima, uključujući sva fizička i pravna alica, na osnovu zahteva u pisanoj formi, osim ako zakonom nije određeno drugčije. Najkasnije 15 dana od dana prijema zahteva, organ uprave će obavestiti tražioca da li poseduje predmetnu informaciju, kao i obezbediti uvid u dokument koji sadrži traženu informaciju, odnosno dati ili dosaviti kopiju dokumenta, u zavisnosti od slučaja. Aneks 2 sadrži obrazac za pristup informacijama od javnog značaja.

2.7 Ostali relevantni zakoni i odredbe

Pored Zakona o eksproprijaciji, sledeći zakonski akti, politike i regulatorni propisi i okviri uređuju pitanja eksproprijacije i raseljavanja, kao i druge socijalane uticaje vezane za izvođenje radova na zaštitu od poplava, predstavljaju osnovu za ovaj SAPR:

1. Zakon o osnovama imovinsko pravnih odnosa (usvojen 1980 godine, dopunjeno 1990, 1996 i 2005. godine).
2. Zakon o planiranju i izgradnjji (usvojen i izmenjen 2009 godine i dopunjeno 2011. godine).
3. Zakon o poljoprivrednom zemljištu (usvojen 2006 godine, dopunjeno 2009. godine)
4. Zakon o državnom premeru i katastru (usvojen 2009 godine, dopunjeno 2010. godine).
5. Zakon o prostornom planiranju Republike Srbije od 2010 do 2020. godine (usvojen 2010. godine).
6. Zakon o otklanjanju posledica poplava u Republici Srbiji (usvojen 2014 i dopunjeno 2015. godine)

3. POLITIKA SVETSKE BANKE U VEZI PRINUDNOG RASELJAVANJA (OP/BP 4.12)

Svi projekti koje finansira Svetska Banka, a koji uključuju prinudno raseljavanje, podležu zahtevima Operativne politike Svetske Banke OP 4.12. Ova politika precizira procedure i instrumente za eliminaciju potencijalnih negativnih ekonomskih, socijalnih i uticaja na životnu sredinu. OP 4.12 se ne aktivira samo u slučajevima fizičkog izmeštanja, već i kod bilo kakvog gubitka skloništa, imovine ili pristupa imovini, kao i gubitka prihoda i izvora egzistencije.

Opšti ciljevi OP 4.12 su sledeći:

- (a) Prinudno raseljavanje treba izbeći gde god je moguće, svesti ga na najmanju meru, putem razmatranja svih izvodljivih izmena projekta.
- (b) U situacijama kada raseljavanje nije moguće izbeći, aktivnosti raseljavanja treba da budu osmišljene i sprovedene kao održivi razvojni programi, koji će obezbediti dovoljne resurse za ulaganja, što će omogućiti raseljenim licima da učestvjuju u dobrobiti ostvarenoj po osnovu projekta. Raseljena lica treba konsultovati i obzebediti im mogućnost da učestvuju u planiranju i implementaciji programa raseljavanja.
- (c) Raseljenim licima treba pružiti podršku u smislu unapređenja prethodnih izvora egzistencije i životnog standarda ili bar njegovog realnog vraćanja na nivo, ili nivoje koji su bili preovlađujući pre početka implementacije projekta, šta god je više.

OP 4.12 razlikuje tri kategorije lica u smislu podobnosti za odobravanje kompenzacije ili pomoći:

- a. Lica koja imaju zakonsko pravo svojine nad zemljištem (uključujući običajna i tradicionalna prava priznata po osnovu zakona određene zemlje).

⁶"Službeni list Republike Srbije " br. 120/04, 54/07, 104/09 I 36/10

- b. Lica koja nisu imala zaknosko pravo svojine nad zemljištem u vreme početka popisa, ali polažu pravo na takve parcele ili imovinu, pod uslovom da su ti zahtevi zakonski priznati, ili će postati priznati primenom procesa preciziranog u pojedinačnim planovima raseljavanja.
- c. Lica koja nemaju priznato zakonsno pravo svojine, niti polažu pravo na zemljište koje su zauzeli.

3.1 Uporedna pravna (GAP) analiza relevantnog nacionalnog zakonodavstva i Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12

Ciljevi Operativne politike Svetske Banke OP. 4.12 su jasni u nastojanju da se prinudno raseljavanje izazvano eksproprijacijom zemljišta izbegne kad god je to izvodljivo, a ukoliko to nije moguće treba primeniti principe kompenzacije za efekte na sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti, kao i dovesti njihove izvore egzistencije bar na nivo pre početka projektnih aktivnosti. U suštini, institucionalni okvir za eksproprijaciju u Republici Srbiji je čvrst i u širem smislu kompatibilan sa Operativnom politikom Svetske Banke OP. 4.12, međutim postoje izvesna očekivanja, posebno u vezi kompenzacije po zamenskoj ceni zemljišta, u poređenju sa zahtevom lokalnog zakonodavstva o kompenzaciji za zemljište po tržišnoj ceni. Pored toga, nacionalno zakonodavstvo ne priznaje nelegalne korisnike, zakupce i stanare. Zakon ne propisuje poseban mehanizam za žalbe vezan za projekat, procenu socijalnog uticaja, palačanje poreza i dažbina kao dela kompenzacionog paketa, rodno razvrstavanje podataka i podršku vulnerablem licima.

Sledeća tabela daje pregled pojedinih razlika između nacionalnog zakona o eksproprijaciji u poređenju sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, kao i preporuke korektivnih mera/mera za ublažavanje uticaja u cilju usaglašavanja sa zahtevima Operativne politike OP 4.12. **Prikazane su isključivo razlike od značaja za uticaje identifikovane po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).**

Tabela1 Uporedna pravna analiza (GAP analiza)

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
Popis i socio-ekonomsko istraživanje i Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR)	Ne postoji eksplicitan zahtev vezan za socio-ekonomiske studije, niti za izradu bilo kakvog instrumenta koji reguliše raseljavanje bez obzira na obim uticaja. Zakon ipak zahteva izradu inventarne liste pogodjenih lica i njihove imovine, bez polaznih socio-ekonomskih indikatora.	Popis i socio-ekonomsko istraživanje moraju biti pripremljeni za SAPR. Istraživanje treba da uključi informacije o (i) stanovništvu pogodenog područja u ovom trenutku, (ii) karakteristikama izmeštenih domaćinstava, njihovom životnom standardu i izvorima egzistencije (iii) značaju očekivanih gubitaka i obimu dislokacije, i (iv) ugroženim grupama i licima.	Popis i socio-ekonomsko istraživanje sprovedeno u skladu sa zahtevima Svetske Banke, kao i zahtevima nacionalnog zakonodavstva.
Datum preseka – u smislu podobnosti (za kompenzaciju)	Zakon propisuje da je datum preseka u smislu podobnosti, datum podnošenja predloga za eksproprijaciju odgovarajućem opštinskom organu uprave od strane korisnika eksproprijacije	Uobičajeno je da se za datum preseka uzima datum početka popisa. Datum preseka takođe može da bude datum definisanja projektnog područja, pre početka popisa, pod uslovom da je obaveljeno efikasno informisanje javnosti o definisanom projektnom području, uključujući i sistematsko kontinuirano informisanje nakon definisanja projektnog područja, kako be se sprečio dalji priliv stanovništva. Lica koja su prispeta u projektno područje nakon datuma preseka neće imati pravo na kompenzaciju, ili bilo koju drugu vrstu pomoći vezane za raseljavanje.	Datum preseka za potrebe podobnosti, biće datum početka popisa. Nakon pojedinačnih poziva, Obaveštenje o moratorijumu kojim se javnost informiše o proglašenju datuma preseka je predstavljeno na prvim konsultativnim sastanjkima u februaru i martu 2015. godine, organizovanim od strane Gradskog pravobranilaštva, kada su sva lica pod uticajem pojedinačno obaveštena da će popis i socio-ekonomsko anketiranje predstavljati datum preseka, u simisu podobnosti za ostvarivanje prava na kompenzaciju. U toku navedenog perioda, sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) su informisana. Sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mera za prevazilaženje razlika
			su bila prisutna, s obzirom da se pomenuti događaj odvija u periodu od skoro dva meseca.
Podobnost za kompenzaciju (neformalna)	Zakon priznaje samo formalno-pravno vlasništvo, lica bez zakonskog prava svojine, ali koja polažu pravo na predmetno zemljište i imovinu – pod uslovom da je to pravo priznato po lokalnim zakonima, ili će postati priznato.	U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke OP 4.12, postoje 3 kategorije lica na koje se može odnositi podobnost za kompenzaciju: a) Oni koji imaju formalno – pravno vlasništvo nad zemljištem b) Oni koji nisu imali zakonsko pravo na zemljište pre početka popisa, a polažu pravo na predmetno zemljište i imovinu, pod uslovom da je to pravo priznato po Zakonima Bosne i Hercegovine, ili će postati priznato u toku procesa preciziranog u SAPR-u. c) Oni koji nemaju priznato zakonsko pravo na zemljište koje su zauzeli.	U skladu sa okvirnom politikom raseljavanja (OPR), lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja su izgradila objekte bez dozvole, a koji koriste privatno zemljište imju pravo na kompenzaciju/pomoć za investicije uložene u javno i privatno zemljište u vrednosti objekata i instalacija (prema Zakonu o osnovama imovinsko pravnih odnosa -usvojen 1980. godine, dopunjeno 1990, 1996 i 2005. godine) u smislu investiranih sredstava – što će utvrditi veštak u toku procene vrednosti korišćenih materijala, useva, šuma, drveća, stabala koja daju plodove, voćnjaka, vinograda, i perioda neophodnog za njihovu ponovnu reprodukciju. Ova prava se ne odnose na lica koja su počela sa aktivnostima, bilo u formi gajenja useva ili izgradnje bilo koje pokretne imovine nakon datuma preseka.

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mere za prevazilaženje razlika
Kompenzacija po osnovu zamenske vrednosti	Procena vrednosti objekata i zemljišta je zasnovana na preovlađujućoj tržišnoj ceni i okolnostima u vreme potpisivanja sporazuma.	<p>U slučaju zemljišta i objekata, "zamenska cena" se definiše na sledeći način:</p> <p>Za poljoprivredno zemljište, to je vrednost u periodu pre početka projektnih aktivnosti, odnosno pre izmeštanja, šta god je više, tržišna vrednost zemljišta jednako proizvodnog potencijala, lociranog u neposrednoj blizini pogodjenog zemljišta, uključujući troškove dovođenja zemljišta na nivo sličan pogodjenom zemljištu. Za zemljište u urbanim područjima to je tržišna vrednost zemljišta jednake veličine i namene u periodu pre izmeštanja, sa sličnim ili poboljšanim javnim infrastrukturnim objektima i uslugama kao i pogodeno zemljište. Za kuće i druge objekte, to je tržišna vrednost građevinskog materijala nephodnog da bi se izgradio novi objekat, sličnog ili boljeg kvaliteta i površine u prođenju sa ugorženim objektom, ili popravke ugorženog objekta, ili rehabilitacije delimično oštećenog objekta plus troškovi prevoza građevinskog materijala do gradilišta, uključujući i troškove radne snage i naknadu za izvođača radova,</p>	<p>Kompenzacija za gubitak zemljišta se plaća u skladu sa prosečnom uporedivom statistikom prodajnih transakcija, kako bi se došlo do zamenske cene kako je definisana politikom Svetske Banke. Ako vrednost koja rezultira iz ovog procesa ne dostigne zamensku vrednost, iznos kompenzacije će biti uvećan. Ovo uvećanje će proceniti ovašćeni stručnjaci, koji će prvo utvrditi zamensku vrednost, a zatim odrediti iznos koji je potreban da bi se došlo do zamenske cene.</p> <p>Prilikom utrđivanja zamenske cene za pogodeno zemljište ili imovinu, u obzir će biti uzeti tržina cena, kao i potencijalni porezi i dadžbine. Kod procene vrednosti pogodjenih objekta, vrednost amortizacije neće biti uzeta u obzir, a procena vrednosti će biti zasnovana na troškovima izgradnje novog objekta istog kvaliteta. Prilikom procene vrednosti pogodjenih objekata takođe će se uzeti u obzir i vrednost vremena utrošenog na izgradnju, uključujući i potencijalne poreze i dažbine.</p>

Pitanje	Zahtevi zakona o eksproprijaciji Republike Srbije	Zahtevi Politike Svetske Banke OP 4.12	Razlike i mera za prevazilaženje razlika
Plaćanje poreza i dažbina	Zakon oslobađa lica pod uticajem projektnih aktivnosti od plaćanja poreza na dodatu vrednost, pri čemu troškove prijave snosi Korisnik eksproprijacije	Svi porezi i dažbine koje su rezultat eksproprijacije biće predmet kompenzacije	<p>U cilju usaglašavanja razlika kod plaćanja poreza i dažbina, svaka kompenzacija za produktivno zemljište i/ili imovinu, uključujući preduzeća, će uključivati troškove registracije u Katastru, kao i druge administrativne takse i/ili takse za prenos prava svojine.</p> <p>Ukoliko LPUP ima nameru da kupi novo zemljište, samo će troškovi privave biti uključeni. Iznos rezerve od 10.000,00 RSD (81,3 EUR) po LPUP, kopji se uzima kao prosečan iznos takse za prijavu, je bio primjenjen i opredeljen u okviru budžeta. Ukoliko su u periodu isplate kompenzacije lica pod uticajem projektnih aktivnosti izrazile nameru da kupe zamensko zemljište, Korisnik eksproprijacije će iznosu kompenzacije dodati pomenuti iznos rezerve. Ovo će biti evidentirano.</p>
Rešavanje žalbi(za uticaje nastale primenom prava službenosti, ili druga pitanja koja se mogu pojaviti u toku izvođenja građevinskih radova.)	Pored zvaničnih institucija i pravnih lekova za žalbe, druge procedure za rešavanje žalbi nisu predviđene	Neophodno je uspostaviti adekvatne, povoljne i pristupačne procedure, za razrerašavanje sporova poserđovanjem treće strane, nastalih kao posledica raseljavanja; ovi mehanizmi za rešavanje žalbi treba da uzmu u obzir raspoloživost pravosudnih resursa, kao i običajne i tradicionalne mehanizme rešavanja sporova.	Grad Novi Pazar je obazovao nezavisnu komisiju za žalbe 24.06.2016. godine, koju čine: predstavnik Republičke Direkcije za Vode/Jedinice za implementaciju projekta, predstavnik opštine (delegiran od strane grada), kao i predstavnik lica pod uticajem projektnih aktivnosti, nominovan od strane lica pod uticajem projektnih aktivnosti.
Monitoring i evaluacija	Ne zahteva posebne procedure monitoringa.	Zajmoprimec je odgovoran za adekvatan monitoring i evaluaciju aktivnosti navedenih u instrumentima raseljavanja.	Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će biti odgovorna za monitoring u skladu sa zahtevima preciziranim u OPR i SAPR-u.

4. MINIMIZIRANJE UTICAJA POD-PROJEKTA

Alternativna trasa projekta nije mogla biti razmotrena, a pordručje uticaja izbegnuto, s obzirom na činjenicu da utvrđena trasa prati rečni tok. Uprkos tome, primenjen je izuzetno veliki broj mera za ublažavanje i minimiziranje negativnih uticaja i zadovoljavanja zahteva lica pod uticajem projektnih aktivnosti za primenu mera za ublažavanje uticaja.

Tehnički projekat je izmenjen, kako bi se izbegli uticaji na stambene objekte. Nekoliko stambenih objekata, izgrađenih na javnom zemljištu bi bili izloženi negativnim uticajima da mere za uzbljažavanje koje su tražila lica pod uticajem projektnih aktivnosti nisu primenjene. Duž čitavog područja pod uticajem projektnih aktivnosti u dužini od 4300 m, u okviru rečnog korita, primenjene su slične izmene projekta. Izmene projekta su sprovedene kroz konsultacije na terenu sa licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), predstavnika DV i JIP, kao i konsultaicja sa projektantom. Ove mere su se pokazale efikasnim i rezultirale su činjenicom da je samo 1 objekat lociran na javnom zemljištu izmešten.

5. ZAHVAĆENO STANOVNIŠTVO I UTICAJI PROJEKTA

5.1 Pregled uticaja projekta

Kao što je već istaknuto, pod-projekat zaštite Novog Pazara od poplava će se najčešćim delom izvoditi u okviru pravca rečnog korita. Rečno korito je u vlasništvu republike Srbije, kao javno dobro Republike Srbije. Bez obzira na gore navedeno, identifikovani su sledeći uticaji:

- Stalno preuzimanje zemljišta putem primene prava službenosti i eskriprijacija ukupne površine od 5616 m² (uglavnom livadai administrativni prenos prava na zemljištem u vlasništvu javnih organa uprave).

Izmeštanje jednog objekat/sklađišni objekat površine 35 m², izgrađen na javnom zemljištu, u najčešćem delu na samoj granici rečnog korita, koji ometa bezbedno izvođenje radova nizvodno od Careve Ćuprije. Beli šip/zid u in front, će ostati netaknut. Detalji uticaja su prikazani na narednoj fotografiji.

Slika prikazuje objekat koji će biti demontiran i izmešten. Napred prikazana bela cev će ostati netaknuta

Slika 3 Uticaj na objekat delimično lociran na javnom zemljištu

Vlasnik objekta je privremeni legalni zakupac javnog zemljišta na lokalnoj pijaci. On se, u tom smislu, kvalifikuje za kompenzaciju ili slične oblike podrške. Vlasnik plaća najam Javnom preduzeću i bilo mu je dozvoljeno da izgradi skladišni objekat na lokaciji i zemljišnoj površini navedenim u ugovoru o zakupu. Međutim, vlasnik je izgradio jedan deo objekta u skladu sa ugovorom i planom, dok je drugi deo objekta izgrađen van granica pijace, bliže rečnom koritu.

Sledeće tabele daju detaljan pregled broj zemljišnih parcela prema tipu vlasništva.

Tabela 2: Pregled ugroženih zemljišnih parcela prema tipu svojine

Vlasništvo	Broj i procenat svojine nad parcelama koje su pogodene primenom prava službenosti i trajnom eksproprijacijom	Površina m ²
Privatno	23,5 (94%)	5077
Javno*	1,5(6%)	83,15
Ukupno	25(100%)	5616

*3 zemljišne parcele su u zajedničkom vlasništvu privatnih vlasnika i Republike Srbije

Tabela3: Podaci o LPUP pogodjenih eksproprijacijom

LPUP	Pogođeni stalnom eksproprijacijom zemljišta
Ukupna broj privatnih vlasnika	44
Ukupan broj zemljišnih parcela	25
Broj zemljišnih parcela sa privatnim suvlasnicima	9
Broj zemljišnih parcela sa privatnim – javnim suvlasnicima	3

Tabela4:Podaci o LPUP pogodenim budućom primenom prava službenosti na zauzetom javnom zemljištu

	Broj LPUP	Broj ugroženih pomoćnih objekata	Tipovi ugorženih pomoćnih objekata
Ukupan broj privatnih vlasnika	1	1	Skladišni objekat, 35 m ² , izrađen od alumijumskih panela

Rodnim razvrstavanjem inventarne liste vlasnika pod obadva uticaja, otkriveno je da su 16 vlasnika žene, a 27 muškarci. Daljim razvrstavanjem i analizom utvrđeno je da je većina žena vlasništvo stekla putem nasleđivanja.

Tabela5: Pregled ugroženih rodno razvrstnih zemljišnih parcela, pod obadva uticaja

Vlasništvo	Broj vlasnika (uključujući suvlasnike)	Procenat
Žene	16	36%
Muškarci	28	64%
Ukupno	44	100%

Tabel6: Pregled prisutnih zemljišnih površina

	m ²
Ukupna površina pogodjena eksproprijacijom	5616
Prosečna površina	312
Najmanja površina	7
Najveća površina	1575

Tabela 7 Pregled tipa i vrste zemljišta

Tipovi pogodenog zemljišta ⁷	Broj parcela i %
Plodna polja (neobrađena)	6(24%)
Neoplodno	6(24%)
Livade	6(24%)
Voćnjaci	1(4%)
Šume	6(24%)
Ukupno	25(100%)

Izvor: Katastar – Novi Pazar

5.2 Popis/Inventarne liste

Popis/inventarna lista svih lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i njihove imovine je osmišljen u cilju prikupljanja i analize podataka i informacija, neophodnih za identifikaciju svih kategorija uticaja, zatim lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) koja su direktno pogodena eksproprijacijom zemljišta (vlasnici ugroženog zemljišta i parcela) i gubitkom imovine izazvanog primenom prava službenosti na zauzetom javnom zemljištu.

Popis obuhvata sledeće podatke:

- (i) Lokacija i katastarske opštine,
- (ii) Broj katastarske parcele,
- (iii) Vrsta uticaja,
- (iv) Ime i perzime lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP-vlasnik ili korisnik),
- (v) Ukupna površina zemljišta u vlasništvu, odnosno zemljišta koje se koristi (m²).
- (vi) Ukupna površina zemljišta koje će biti pogodeno (m²)
- (vii) Tip imovine na pogodenom zemljištu.
- (viii) Procenjen ili primljen iznos kompenzacije
- (ix) Druge informacije relevantne za pojedinačne slučajeve.

Koncizna verzija popisnih podataka data je u Aneksu 4 ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR), dok je poseban, detaljan excel fajl dat u prilogu ovog dokumenta.

5.2 Socio-ekonomsko istraživanje/anketiranje

Socio-ekonomsko istraživanje je sprovedeno uz podršku Grada Novog Pazara. Za potrebe ankete, Jedinica za implementaciju projekta je sačinila najavu/poziv, a neposrednom realizacijom je rukovodio Grad Novi Pazar. Sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti su pozvana da prisustvuju.

Posteri i javni poziv za učešće u anketiranju su postavljeni na oglasne table Grada Novog Pazara 16.05.2016. godine, dok su predstavnici grada pojedinačno informisali lica pod uticajem projektnih aktivnosti o cilju, mestu i vremenu okupljanja.

Nakon poziva, usledile su kućne posete pojedinačnim domaćinstvima 18 i 20.05, kao i 22.06.2016. godine.

Licima pod uticajem projektnih aktivnosti su dati podaci za kontakt Nadzornog organa, kao i inženjera iz Republičke direkcije za vode, za potrebe uspostavljanja veze i komunikacije na denvnom nivou.

⁷Klasifikacija zemljišta prema podacima iz Katastra, ne znači da se predmetna parcela koristi na određeni način

Skup podataka prikupljen u toku socio-ekonomskog istraživanja/anketiranja obezbedio je polazne detaljne socijalne, ekonomske i demografske podatke o domaćinstvima, kao i druge relevantne podatke o populaciji pod uticajem projektnih aktivnosti, vidi Anketni obrazac (Aneks 3).

Odziv na poziv i učešće prilikom kućnih poseta domaćinstvima je bio neznatan. Samo 10 lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i jedno lice čiji je skladišni objekat pogoden saglasilo sa učešćem u anketiranju. Čak su i intervjuisani nerado davali odgovore, pa u tom smislu socio-ekonomski polazni podaci nisu u potpunosti poznati. Radi se o veoma konzervativnoj zajednici gde ljudi nisu raspoloženi da daju informacije o socio-ekonomskom statusu domaćinstva.

Zbir ključnih podataka je dat u Aneksu 4 ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) je (posebna baza podataka u formi zasebnog Excel dokumenta). Poverljive informacije o pojedinicima i imovini neće biti javno objavljivane.

5.4 Socio-ekomska procena lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP)

Pored osnovnih demografskih podatka (starost, pol, veličina porodice), od lica pod uticajem projekta su prikupljene i socijalne i ekonomske informacije (nacionalnosti, zdravstveno stanje, obrazovanje, zanimanje, izvor prihoda). Ove informacije su omogućile organizacijama koje implementiraju projekat da se upoznaju sa zajednicama zahvaćenim projektnim aktivnostima, kao i obimom neophodne kompenzacije i podrške u pogledu raseljavanje koje je neophodno obezbediti cu cilju ublažavanja ovih negativnih uticaja.

Posebna pažnja će biti usmerena na vulnerable grupe koje žive u projektnom području. Ove grupe mogu da uključuju domaćinstva koja vode žene ili deca, ljudi sa određenim stepenom invalidnosti, stariju populaciju i siromašne.

Socio-ekonomski anketiranja su sporovedena nakon što su istraživanja u smislu popisa imovine i useva završeni. Pomenuta anketiranja su obezbedila detaljne informacije o domaćinstvima i pojedinačnom nivou trenutnog životnog standarda, prehodom i izvorima egzistencije. Ciljevi socio-ekonomskih anketiranja su bili identifikovanje potencijalnih negativnih uticaja na lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP), kao i potencijalno vulnerable lica i domaćinstava; u isto vreme predstavljajući osnovu za merenje efikasnosti planova raseljavanja i mera za ublažavanje uticaja.

Detaljna socio-ekonomski anketiranja su uključivala sledeće glavne teme:

- Demografske informacije
- Strukturu domaćinstva
- Obrazovanje i veštine
- Ekonomski aktivnosti i izvore egzistencije
- Prihode domaćinstava
- Zdravlje i dobrobit

Socio-ekonomsko anketiranje obezbeđuje polazne podatke za budući monitoring i evaluaciju sprovođenja SAPR-a.

5.4.1 Vlasnici

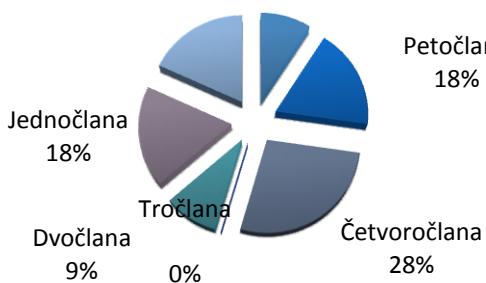
Od ukupno 45 (uključujući zahvećeni skladišni objekat – 23,5 zemljišnih parcela u privatnom vlasništvu), 11 je privatilo da učestvuje u anketiranju, što predstavlja 24% od ukupnog broja vlasnika pogodenih projektnim aktivnostima.

5.4.2 Demografske karakteristike domaćinstava

Od svih intervjuisanih, 18% je dalo informacije o članovima domaćinstva. 18% domaćinstava su jednočlana, 9% dvočlana, 28% četveročlana, 18% petočlana i 9% šestočlana. Dalja analiza je pokazala da obično dve generacije žive zajedno. Karakteristike domaćinstava su date u narednom grafikonu.

Bez odgovora
18%

Demografske karakteristike domaćinstva

Šestočlana
9%

Slika 4: Demografske karakteristike domaćinstava

5.4.3 Rod respondenata

Polovina respondenata su bile žene. Iz sekundarnih podataka je zaključeno da je prvo svojine žena najčešće posledica naslednog prava. Zakon o nasleđivanju daje jednak prava muškim i ženskim naslednicima. Ove cifre je neophodno tumačiti i u saglasnosti sa Zakonom o braku i porodičnim odnosima, gde se pravo svojine podjednako deli između supružnika, te ako je pravo svojine vodi na jednog supružnika, pravna pretpostavka je da postoji zajedničko pravo vlasništva.

Iako je u se u jednom slučaju pravo vlasništva nad imovinom vodilo na ime supruga, supruga je izjavila da je on glava domaćinstva, te je intervjuisana u tom svojstvu.

Rodna struktura

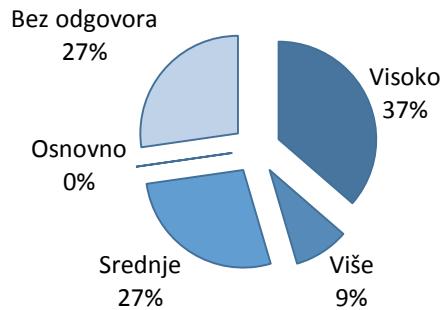

■ Female ■ Male

5.4.4 Obrazovanje

Analizom odgovora respondenata u pogledu obrazovanja, ustanovljeno je da je nivo obrazovanja na relativno visokom nivou, pri čemu 27 % respondenata nije dalo odgovor po pitanju obrazovanja. 37 % respondenata ima univerzitetsko obrazovanje, 9 % više, 27 % srednje, nema lica koja nisu nastavila sa školovanjem posle završene osnovne škole, pri čemu je sposobnost čitanja i pisanja na srpskom i/ili bošnjačkom jeziku uzeta kao zamenska varijabla za izračunavanje stope pismenosti. Stopa pismenosti odraslih je 100%.

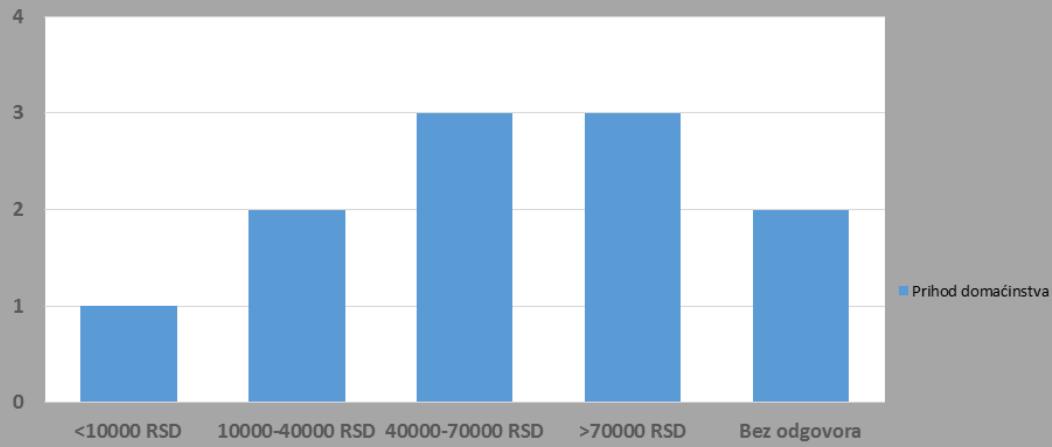
Obrazovna struktura

5.4 Izvori egzistencije lica pod uticajem projekta i mesečni prihod

57 % respondentata su prijavili mesečne zarade kao glavni izvor prihoda, zatim slede penzije sa udelom od 43%. Respondenti nisu prijavili nijedan drugi izvor prihoda, legalni ili ilegalini. Nije prijavljen prihod od poljoprivrede, odnosno nema poljoprivredne proizvodnje. Samo jedan ispitanik je prijavio naturalnu poljoprivrednu proizvodnju, a jedno od domaćinstava poseduje poljoprivredno zemljište koje u poslednjih deset godina isključivo daje u zakup. 42% respondentata su se izjasnili da im je mesečni prihod preko 70,000 dinara (protivvrednost 569 EUR ili 636USD⁸), 14% je prijavilo prihod između 40,000 (protivvrednost od 325 EUR ili 363 USD) i 70,000 RSD (protivvrednost 569 EUR ili 636 USD), 21% respondentata ima mesečni prihod između 10,000 (protivvrednost od 81 EUR ili 90 USD\$) i 40,000 dinara (protivvrednost od 325 EUR ili 363 USD), a 14% prihod ispod 10,000 dinara (protivvrednost od 81 EUR ili 90 USD). Minimalna zarada u Srbiji u februaru 2016.godine iznosila je 20,328 dinara (protivvrednost od 165,2 EUR ili 184 USD) mesečno po zaposlenom, pri čemu je samo jedno domaćinstvo imalo prihode ispod nivoa minimalne zarade. Kada su upitani da sami procene zadovoljstvo finansijskom situacijom, 4 respondenta je odgovorilo da su veoma zadovoljni, 1 je bio neodlučan, a jedan se izjasnio kao nezadovoljan.

Prihod domaćinstva

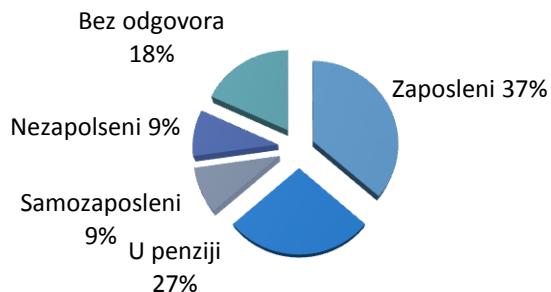

Slika5: Prihod domaćinstva

⁸ Kurs je dat na početku ovog SAPR-a na strani 2

4.6 Zaposlenost

Zaposlenost respondenata

Slika 6: Zaposlenost

5.4.7 Mesto boravka

Svi respondenti žive u Novom Pazaru.

5.4.8 Status ugroženosti

Istraživanjem je identifikovano jedno lice koje živi ispod granice siromaštva i jedno domaćinstvo koje vodi samohrana ženska osoba. Ne postoje projektni uticaji koji bi mogli rezultirati siromaštvo, ili marginalizacijom, usled gubitka imovine. Generički indikatori ugroženosti su uzeti u obzir i utvrđeno je da pojedini tipovi promena koje nastaju usled projektnih aktivnosti neće uticati na pogoršanje statusa ugroženosti.

5.4.9 Javna infrastruktura pod uticajem projektnih aktivnosti

U toku implementacije je utvrđeno da ne postoje javni infrastrukturni objekti koji će biti pod uticajem projekta.

5.4.10 Percepcija projekta od strane lokalne zajednice

Lokalna zajednica je izuzetno posvećena uspehu projekta, s obzirom da su poplave česta pojava, koja posebno utiče na one koji žive na samoj obali reke. Šteta koju su pretrpeli i neprestana strepnja u toku jakih padavina i topljenja snega, uticala je na značajnu podršku od strane lokalne zajednice. Svi respondenti sa nestrpljenjem očekuju uspešan završetak projekta.

6. RASELJAVANJE I STRATEGIJE KOMPNEZACIJE

6.1 Osnovni principi

U okvirnoj politici raseljavanja (OPR) postavljeni su osnovni principi koji su uključeni u ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR). Principi vezani za identifikovane uticaje mogu biti ukratko rezimirani sledeći način:

- Raseljavanje i kompenzacija za lica pod uticajem projektnih aktivnosti će biti izvršena u skladu sa zakonodavstvom Republike Srbije i politikama i Procedurom Svetske Banke o prinudnom raseljavanju OP 4.12, pri čemu će se prednost dati dokumentu koji propisuje strožije kriterijume.
- Raseljena lica će primiti kompenzaciju za gubitke po zamenskoj ceni, što će im omogućiti da dostignu nivo pre raseljavanja,
- Implementaciju Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) i njegove ishode, monitoring i evaluaciju će sprovesti Jedinica za implementaciju projekta (JIP).

6.2 Datum preseka

Datum popisa biće datum preseka. Lica koja su došla na predmetno područje nakon ovog datuma nemaju pravo na kompenzaciju, niti drugu vrstu pomoći po pitanju raseljavanja. Na isti način, nepokretna imovina (kao što su objekti, poljoprivredne kulture, stabla voća koja daju plodove i šumske parcele) nastale nakon datuma poreseka, neće biti predmet kompenzacije. Za pojedinačne pozive, kao i vođenje zapisnika sa sastanka je zaduženo Gradsko pavobranilaštvo.

Obaveštenje o moratoriju kojim se javnost informiše o objavljinju datuma preseka je predstavljeno na prvom konsultativnim sastancima u februaru i martu 2015. godine, organizovani od strane Javnog (gradskog) pravobranilaštva, kada su sva lica koja se mogu naći pod uticajem projektnih aktivnosti pojedinačno informisana da će popis i socio-ekonomsko anketiranje biti sprovedeni, kao i da će predstavljati datum preseka u smislu kvalifikovanja za ostvarivanje prava. Pored toga, na početku popisa, svi učesnici su informisani o datumu moratorijuma i relevantnim posledicama otpočinjanja aktivnosti nakon datuma popisa.

6.3 Podobnost

Jedinica za ostvarivanje prava predstavlja bilo koje lice koje je podobno za isplatu torškova kompenzacije, ili sanacije. Utrđivanje jedinice za ostvarivanje prava će biti realizovano na osnovu popisa i inventarne liste celokupne identifikovane imovine pod uticajem projekta, u cilju omogućavanja potpune kompenzacije u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava. Sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) identifikovana pre datuma preseka, imaće pravo na kompenzaciju u skladu sa principma kompenzacije koje propisuju Zakon o eksproprijaciji, Zakon o osnovma imovnsko pravnih odnosa, Okvirna politika raseljavanja (OPR) i Operativna politika Svetske Banke OP 4.12, pri čemu će strožiji zahtevi preovladati.

Pojam lica pod uticajem porojecknih aktivnosti je definsan na takav način da uključi sledeće kategorije:

- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva, koja su izgubila celokupno, ili deo zemljišta;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva, koja poseduju nepokretnu imovinu izgrađenu sa, ili bez građevinskih dozovola na zemljištu koje je predmet eksproprijacije;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti, koja su zakoniti vlasnici preduzeća koja su pogoden gubitkom celokupnog, ili dela zemljišta na kome se preduzeća nalaze;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja su zakoniti vlasnici stočarskih objekata ili pogona za preradu poljoprivrednih proizvoda pogodenih gubitkom celokupnog, ili dela zemljišta na kome se predmetni objekti nalaze;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja imaju zakonskop pravo zakupa privatnog, ili javnog zemljišta;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva nad zemljištem koje će biti predmet privremenog zauzeća u toku izvođenja građevinskih radova;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti bez zakonskog prava vlasništva nad poljoprivrednim zemljištem, odnosno zemljištem na kome se nalazi preduzeće, ali čiji izvor egzistencije direktno zavisi od pogodenog zemljišta ili preduzeća (na pr. oni koji rade na ugroženom poljoprivrednom zemljištu, odnosno koji rade u preduzećima koja se nalaze na ugroženoj lokaciji);
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja nemaju zakonsko pravo vlasništva ili korišćenja, ali koji su uspostavili korisničko pravo nad javnim ili privatnim zemljištem putem ulaganja u nepokretnu

- imovinu, useve, šume, drveće, stabla voća koja daju plodove, vinograde, uključujući vreme neophodno za njihovo podizanje; i
- Svi javni objekti u okviru lokalne zajednice koji su zahvaćeni projektom će takođe biti rekonstruisani, ili će zajednici biti obezbeđena pomoć zbog gubitka pristupa tim zajedničkim objektima.

Ovaj pod-projekat ugrožava sledeće kategorije lica pod uticajem projekta (LPUP):

- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti sa zakonskim pravom vlasništva, koja su izgubila celokupno, ili deo zemljišta;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja poseduju nepokretnu imovinu izgrađenu sa ili bez građevinskih dozvola, na zemljištu koje će biti predmet eksproprijacije;
- Lica pod uticajem projektnih aktivnosti koja nemaju zakonsko pravo vlasništva ili korišćenja, ali koja su uspostavila korisničko pravo nad javnim ili privatnim zemljištem putem ulaganja u nepokretnu imovinu.

Prava po osnovu različitih kategorija uticaja, kao i kategorije lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) koja se kvalifikuju za ostvarivanje ovih prava, biće primenjena u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava⁹, koja je usvojena Okvirnom politikom raseljavanja FERP projekta, ***data su isključivo za kategorije uticaja relevantne za identifikovane uticaje.***

Tabela8: Matrica za ostvarivanje prava za identifikovane uticaje

Kategorija uticaja	Pravo
Delimičan gubitak zemljišta legalnih vlasnika	<ul style="list-style-type: none"> i. Ponuda zamenskog poljoprivrednog zemljišta iste produktivne vrednosti u neposrednoj bilzini eksprisanog zemljišta, zajedno sa svim taksama za prenos/vlasništva i administrativnima taksama; ii. novčana naknada na osnovu procenjene pravične vrednosti sa taksama, naknadama i dodatkom; iii. kada je u pitanju eksproprijacija manjeg obima, razmotriće se opcija preuzimanja zemljišta putem "direktne kupovine", što znači da će korisnik eksproprijacije sa vlasnikom zemljišta pregovarati o dobrovoljnoj prodaji, umesto pokretanja procesa eksproprijacije.
Objekti i instalacije na zemljištu (štale, ostave/šupe, i dr.), sa ili bez građevinskih dozvola	<ul style="list-style-type: none"> iv. procena zamenskih toškova biće izvršena prema objektu sličnog kvaliteta, uključujući i vrednost vremena uloženog u izgradnju objekta, kao i primeljive poreze, ukoliko postoje.

⁹Dat je samo deo Matrice za ostvarivanje prava, relevantan za specifične uticaje identifikovane po osnovu ove pod-komponente. Za integralnu verziju Matrice za ostvarivanje prava, u okviru OPR, vidite OPR za FERP projekat na <http://www.rdvode.gov.rs/>, pristup 22.06.2016. godine

Kategorija uticaja	Pravo
Zemljište koje je privremeno potrebno	v. tržišna cena zakupa za vreme trajanja zakupa. zemljište treba vratiti licu pod uticajem projekta u istom stanju kakva je bila kad je oduzeta.
Nelegalni korisnici javnog i privatnog zemljišta	vi. naknada zamenske cene za bilo koje ulaganje koje je napravljeno na zemljištu;

Iako postoji jedno lice koje se može svrstati u vulnerbinu kategoriju, uticaj odgovara prdloženoj pomoći, tako da druge dodatne vrste pomoći nisu predložene, s obzirom da neće biti raseljavanja.

6.4 Procena vrednosti

U fazi procene vrednosti, korisnik eksproprijacije kontaktira Poresku upravu u cilju procene pravične vrednosti za celokupno zemljište. Za pojedine slučajeve poljoprivrednog zemljišta, Korisnik eksproprijacije će kontaktirati Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZŽS), koje će dati mišljenje o raspoloživosti poljoprivrednog zemljišta odgovarajućeg kvaliteta. Pored toga, Korisnik eksproprijacije će angažovati, o svom trošku, a u saradnji sa nadležnim gradskim organima uprave, ovlašćenog stručnjaka (e) koji koji će izvršiti procenu vrednosti zemljišta, poljoprivrednih autputa, preduzeća, kao i celokupne nepokretne imovine i objekata u skladu sa članom 28(iii). Na zahtev lica pod uticajem projektnih aktivnosti, ovi stručnjaci mogu da budu prisutni u toku procesa procene vrednosti. Nakon završene procene vrednosti, Korisnik eksproprijacije daje ponudu licu pod uticajem projektnih aktivnosti. Ako lice pod uticajem projektnih aktivnosti nije zadovoljno odlukom o proceni vrednosti, može se obratiti sudu, uz poštovanje standardnih procedura saglasno zakonima Republike Srbije. Sudskom presudom će se takođe utvrditi ko plaća troškove sudskog postupka.

6.5 Kompenzacija za eksproprijsano zemljište

Iako zakon omogućava kompenzaciju u naturi, isplata novčane kompenzacije se u ovom slučaju smatra adekvatnom, s obzirom da da izvori egzistencije nisu vezani za zemljište, a imajući u vidu činjenicu da je samo neznatan deo imovine preuzet za potrebe projekta, dok je ostatak ekonomski održiv.

Ni u jednom slučaju nije došlo do positzanja sporazuma mirnim putem, ilivansudskim poravnanjem. Kao posledica navedenog, svi slučajevi su predati Osnovnom суду u Novom Pazaru, kao pravosudnoj instanci. Saslušanja su već u toku, a kao što je ranije naglašeno, priroda ovih procesa nalaže tretiranje ovih procesa kao hitnin. Očekuje se da će presude u najvećem broju slučajeva bit doneted do 30.08.2016. godine.

6.6 Kompenzacija u slučaju primene prava službenosti

Jedan objekat/skladište, locirano na lokalnoj pijaci, će biti pod uticajem pod-projekta.

Vidi

Slika 3 Uticaj na objekat delimično lociran na javnom zemljištu.

U toku izrade ovog Skaraćemog plana raseljavanja (SARP), a u cilju pojednostavljivanja implementacije projekta, organizaovan je razgovor sa vlasnikom objekta, kako bi se na racionalan način ispitale njegove potrebe, očekivanja i najbolji princip kompenzacije. U nekoliko navrata u toku 2016. godine, održani su sastanci sa ovim licem, koji su okončani 21.06.2016. godine, kada je zahtev istog formulisan i prenet predstavnicima Grada. Jedica za implementaciju projekta (JIP) se saglasila sa uslovima izmeštanja, a kompnezačioni paket su potpisale obe strane.

Pomenuto lice neće nastaviti da koristi skladišni objekat na istoj lokaciji, pošto je već planiralo da raskine ugovor o zakupu, odnosno dalo obaveštenje o raskidu Javnog preduzeću "Pijace". U tom smislu, ne postoji preostali period trajanja ugovora na osnovu koga bi se mogao izvršiti obračun.

Iako je pomenuto lice svojim voljom odlučilo da ne produži korišćenje pogodjenog skladišnog objekta, biće mu obezbeđena pomoć prilikom izmeštanja. Navedena pomoć prilikom izmeštanja je fourmulisana na takav način da uključuje podršku prilikom demontaže skladišnog objekta i njegov transport na lokaciju koja će biti poznata u vreme demontaže. Lice nije tražilo pomoć prilikom ponovne montaže skladišnog objekta.

Za razliku od kompenzacije prilikom eksproprijacije koja je obaveza Korisnika eksproprijacije, implementacija ovog sporazuma i poštovanja njegovih uslova, biće obaveza Jedinice za implementaciju projekta (JIP).

Zapisnik o konsultacijama i potpisani sporazum o podršci prilikom izmeštanja dati su u Aneks 13 Sporazum sa licem pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) zahvaćenim primenom prava službenosti.

7. UPRAVLJANJE ŽALBAMA I NJIHOVO REŠAVANJE

7.1 Organizacioni aranžmani za upravljanje žalbama

Okvirnom politikom raseljavanja (OPR) postavljeni su osnovni zahtevi za rad komisije za žalbe i upravljanje njenim aktivnostima. Nakon detaljnog razmatranja, mehanizam rešavanja žalbi je postavljen na takav način da zadovolji i reflektuje potrebe, običaje, navike, kao i očekivanja lokalne zajednice.

Komisija za žalbe je obrazovana 24.06.2016.godine i potpuno funkcionalna. Odluka o obrazovanju komisije je data u Aneks 15 Obrazovanje komisije za žalbe.

Postojanje nekoliko kompletnih mehanizama (na pr. Odeljenje za imovinsko-pravne odnose Grada Novog Pazara, Nadzorni organ), uključujući i angažovanje Javnog vodoprivrednog preduzeća "Srbijavode" iz Beograda i VPC "Novi Pazar", kao vrste zvanične instance za komunikacije u vezi eksproprijacije, privremenih uticaja na različite vrste imovine, štete koje mogu nastati kao rezultat izvođenja radova, kao i obezbeđivanje pristupa mendažmentu projekta za stanovništvo, pokazalo se veoma značajnim. Obim projekta, mala površina zemljišta, neznatan broj parcela, kao i mali broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti pogđenih eksproprijacijom i primenom prava službenosti, opravdava uspostavljanje KZŽ kao tela od tri člana. Smatra se da je ovo dovoljan kapacitet za potrebe rešavanja žalbi. Jedan član biće i predstavnik lica pod uticajem projektnih aktivnosti - LPUP (u toku socijalnog anketiranja, lica pod uticajem projektnih aktivnosti su predložila svog predstavnika), drugi će biti predstavnik oragana uprave Grada Novog Pazara koji nije direktno uključen u proces eksproprijacije, u cilju obezbeđivanja nepristrasnosti, dok će treći član biti predstavnik JIP/DV. Komisija za žalbe (KZŽ) će se sastajati po potrebi, u zavisnosti od broja i prirode žalbi.

Komisija za žalbe (KZŽ) će biti odgovorna za primanje i odgovaranje na žalbe/primedbe sledeće dve grupe:

- Lica koja su direktno pogodjena projektnim aktivnostima, uključujući uticaje eksproprijacije zemljišta,
- Stanovnika koji žive u projektnom području i koji su zainteresovani za, i/ili pod uticajem projektnih aktivnosti.

JIP/DV i Grad Novi Pazarće obezbediti podršku Komisiji za Žalbe (KZŽ).

JIP/DV će se u saradnji sa Gradom Novim Pazarom, postarati da sva lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) budu u potpunosti informisana o postojanju Komisije za žalbe (KZŽ), tako što će ih obavestiti o postojanju komisije za žalbe, njenoj funkciji, osobama za kontakt i procedurama za podnošenje žalbi u zahvaćenim područjima.

U tu svrhu, informacije o KZŽ biće istaknute na :

- oglasnoj tabli i veb sajtu Grada Novog Pazara (www.NoviPazar.org),
- gradilištu u prostorijama Nadzornog organa.

Pored toga, JIP/DV su podelili brošuru koja sadrži informacije o ulozi Komisije za žalbe (KZŽ), kao i podatke za kontakt, za potrebe podošenja žalbi/prigovora. Brošura je data u **Error! Reference source not found..**

U cilju obezbeđivanja jednostavne komunikacije sa KZŽ, štampani primerak obrasca za žalbe će biti dopstupan u prostorijama Grada Novog Pazara, a omogućeno je i skidanje ovog obrasca sa veb sajtova Grada Novog Pazara i Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZZS). Obrazac za žalbe dat je u Aneks 5 – Komisija za žalbe - brošura (strana 2)

Šta je komisija za žalbe?

Da li je komisija za žalbe nezavisno telo?

Da. Komisija za žalbe je nezavisno telo, sastavljeno od sedam članova koji odlučuju o potencijalnim primedbama i zahtevima koje podnose lica koja su uključena u proces eksproprijacije (na primer: vlasnici parcela, korisnici, zakupci i dr.)

Ko su članovi Komisije za žalbe?

Komisija za žalbe ima sedam članova, uključujući tri predstavnika lica uključenih u proces eksproprijacije, dva predstavnika Javnog komunalog preduzeća "Putevi Srbije", jednog predstavnika "Koridora Srbije" i jednog predstavnika lokalnih opštinskih organa uprave.

Koja je svrha komisije za žalbe?

Svrha komisije za žalbe je prikupljanje žalbi lica uključenih u proces eksproprijacije i njihovo rešavanje na transparentan, objektivan i efikasan način. Cenu zemljišta utvrđuje Poreska uprava, a ne Komisija za žalbe.

Kako kontaktirati Komisiju za žalbe?

- 1) **Doći lično, ili se obratiti u pisanoj formi lokalnom organu uprave – opštini.** Ako lično dođete u Komisiju za žalbe u kancelariju lokalne opštine, komisija će sačiniti žalbu u Vaše ime i odgovoriti u roku od tri sedmice.
- 2) **Usmeno, ili u pisanoj formi u toku diskusije.** Ova vrsta žalbe može biti uložena u bilo kojoj fazi procesa eksproprijacije.
- 3) **Elektronski, elektronskom poštom** na zvaničnu adresu elektronske pošte: ferp@XXX.com.

Kada mogu da se обратим komisiji za žalbe?

Komisiji za žalbe možete da se obratite u bilo kojoj fazi procesa eksproprijacije, pod uslovom da bude u skladu sa jednim od tri navedena načina podnošenja žalbe.

Koja moja prava mogu da budu ugrožena?

Komisiji za žalbe možete da se obratite ako verujete da Vam je učinjena nepravda, odnosno **da Vam nije ponuđeno zemljište u zamenu, ili ste mišljenja da nadkonada koja Vam je ponuđena za useve nije adekvatna (voćnjaci, vingoradi, zasadi i dr.), ukoliko smatrate da nemate ekonomskog interesa da koristite preostali deo parcele, ili ako verujete da ste oštećeni u pogledu kompenzacije za pomoćne objekte u okviru Vašeg domaćinstva (ograde, septička jama, kokošnjac, bunari, štale, dvorišni objekti i dr.)** Ako niste zadovoljni odlukom Komisije za žalbe, možete se obratiti sudu.

Šta je Komisija za žalbe dužna da učini po prijemu žalbe?

U slučaju potrebe, Komisija za žalbe ima obavezu da poseti predmetnu lokaciju i sačini zapisnik u vezi žalbe. Komisija za žalbe će delovati objektivno, nepristrasno i u skladu sa zakonima Republike Srbije, kao i principima Akcionog plana raseljavanja. Pored toga, Komisija za žalbe je dužna da sačini zapisnik o žalbi i da isti dostavi licu koje je podnело zahtev.

Zaključak

Eksproprijacija je proces koji ima za cilj izgradnju autoputa, infrastrukture i mreže lokalnih puteva. Investicija u izgradnju auto puta je investicija koja će doneti ekonomsku korist i prosperitet čitavom regionu. U toku ove procedure koja se odvija u skladu sa zakonom, može doći do izvesnih problema na nivou lokalne samouprave, korisnika eksproprijacije, poreske uprave, ali i pojedinaca koji su uključeni u proces eksproprijacije. Iz ovog razloga, formirali smo komisiju za žalbe koja ima za cilj da proces eksproprijacije učini jednostavnijim i efikasnijim.

Kontakt:

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode

Bulevar umetnosti 2

11000 Beograd, Republika Srbija

Tel.: 011/

Faks: 011/

DRAFT

Aneks 6 – Obrazac žalbe

PROJEKAT HITNE SANACIJE OD POPLAVA U SRBIJI (FERP)

Komponenta 3 - Pod-projekat Novi Pazar

Br.:

Ime i prezime:

Podaci za kontakt:

- Molimo Vas da obeležite način na koji želite da budete kontaktirani (poštom, telefonom, elektronskom poštrom). Poštom: Molimo Vas navedite adresu:

- Telefonom: _____
 Elektronskom poštrom: _____

Opis događaja koji je povod za žalbu. Šta se dogodilo? Gde se dogodilo? Kome se dogodilo? Šta se dogodilo? Najznačajnije posledice događaja? Druge informacije značajne za žalbu.

Kako smatrate da bi Vaš slučaj trebalo da bude rešen?

Datum i mesto|

Potpis

.

7.2 Žalbeni postupak

Žalbeni postupak je tako osmišljen da bude efikasan, jednostavan, razumljiv i da ne podrzumeva troškove za podnosioca žalbe. Žalba može biti podneta Komisiji za žalbe (KZZ) lično, telefonom, ili u pisanoj formi popunjavanjem obrasca za žalbe (koji može biti dostavljen poštom, faksom, ili lično na dole navedenu adresu):

Grad Novi Pazar
Komisija za žalbe
Knjaza Miloša 169
18220 Novi Pazar

Sve žalbe će biti zavedene u Registar žalbi, biće im dodeljen broj, a potvrda o prijemu biće dostavljena u roku od 3 radna dana. Registar žalbi će sadržati odgovarajuće elemente, u cilju rodnog razvrstavanja lica koja su podneta žalbe, kao i na osnovu tipa žalbe. Svaka žalba će biti zavedena u registar sa sledećim informacijama:

- opis predmeta žalbe ,
- datum kada je potvrda o prijemu žalbe dostavljena podnosiocu,
- opis preduzetih aktivnosti (provera, korektivne mere), i
- datum rešavanja i zatvaranje/dostavljanje rešenja podnosiocu žalbe.

KZŽ će uložiti napor za rešavanje žalbe, u periodu nakon slanja potvrde o prijemu. Ukoliko je žalba/pritužba nejasna i nedovoljno precizna, KZŽ je dužna da pruži podršku i savetodavnu pomoć kod ponovnog sastavljanja pomenute žalbe, kako bi žalba/pritužba postala jasna za potrebe donošenja utemeljene odluke od strane Komisije, u najboljem interesu lica pod uticajem projektnih aktivnosti. Ukoliko Komisija za žalbe nije u mogućnosti da doneše rešenje preduzimanjem neodložnih korketivnih aktivnosti, radiće se na pronalaženju dugoročnog korektivnog rešenja. Odluka koju KZŽ doneše će predstavljati jasnou procenu žalbe/pritužbe, odnosno precizno rešenje i preporuke za pravično razrešenje situacije, kao i predloge mera za izmenu budućih aktivnosti koje su dovelе do žalbe, uključujući i predlog mera kompenzaciju ukoliko merama za ublažavanje uticaja nije bilo moguće eliminisati štete ili povrede. Odluka će biti u pisanoj formi i dostavljena licu koje je podnело žalbu, kao i drugim licima ili organizaciji, na koje se preporuke i mere po zakonu odnose. Lice koje je podnelo žalbu može da izrazi lično zadovoljstvo ishodom procesa rešavanja žalbi.

Podnositelj žalbe će biti obavešten o predloženim korektivnim aktivnostima, kao i ponovljenim korektivnim aktivnostima, u roku od 7 radnih dana od datuma potvrde o prijemu žalbe.

Ako kroz mehanizam za podnošenje žalbi dođe do pokretanja specifičnog pitanja, koje nije moguće rešiti, ili ako nije neophodno preduzeti korektivnu aktivnost, detaljno objašnjenje/obrazloženje o razlozima zašto žalba nije rešena biće dostavljena podnosiocu žalbe. Odgovor će takođe sadržati objašnjenje na koji način to lice/odnosno organizacija koja je podnela predmetnu žalbu može da nastavi sa žalbenim postupkom, u slučaju da rešenje ne bude zadovoljavajuće.

Ponosiloci žalbe, mogu, u bilo kom trenutku potražiti drugi pravni lek u skladu sa zakonima Republike Srbije.

KZŽ će objaviti jedan srednjoročni izveštaj o broju i tipovima obrađenih i rešenih žalbi, razvrstanih rođno i prema tipu žalbe/primedbe, dva meseca nakon formiranja i jedan završni izveštaj nakon završetka radova.

8. Konsultacije i učešće

Jedinica za impelmentaciju projekta (JIP), je zajedno sa predstavnicima opštinskih službi zaduženih za eksproprijaciju, odgovorna za komunikaciju sa pogodenim zajednicama, licima pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) i predstavnicima mesnih zajednica. JIP će pružiti podršku opštinskim organima uprave u cilju boljeg razumevanja zahteva navedenih Okvirnoj politici raseljavanja (OPR) i Skraćenom akcionom planu raseljavanja (SAPR), u smislu obelodanjivanja informacija i adekvatne komunikacije sa lokalnim zajednicama.

- Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će zajedno sa opštinama uključenim u projekat organizovati javne konsultacije o SAPR-u, kao i distribuciju informacija koje reflektuju ključna pitanja od značaja za projekat. Odmah nakon početka građevinskih radova, svi učesnici će biti blagovremeno obavešteni o obimu projekta i kontakt podacima za dobijanje dodatnih informacija, mehanizmu za žalbe i obelodanjivanju javnih projektnih dokumenta putem:
  - oglašavanja u lokanim dnevnim novinama,
  - veb sajta [www.Novi Pazar.org](http://www.NoviPazar.org)
  - oglasne table Grada Novi Pazar.

Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) će biti obelodanjen na srpskom, bosanskom i engleskom jeziku, na gore navedenim veb sajtovima, a odštampani primerci će biti na raspolaganju u prostorijama Grada Novog Pazara, kao i prostorijama Jedinice za implementaciju projekta.

8.1 Obelodanjivanje i neopodne konsultacije u toku izrade nacrta i finalne verzije SAPR-a

Kako bi lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP) bila u potpunosti informisana o Akcionom planu raseljavanja (APR), isti će biti obelodanjen na veb sajtu Jedinice za implementaciju projekta (JIP) i Grada Novog Pazara xx.08.2016.

Poziv na javne konsultacije biće objavljen preko lokalne radio stanice, dok će pojedinačni pozivi biti dostavljeni na kućne adrese lica pod uticajem projektnih aktivnosti (LPUP). Informativni letak koji poziva na prisustvo konsultacijama dat je u Aneks 14– Individualni pozivi na Javne konsultacije o nacrtu Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SARP).

U toku sastanka, Grad će obavestiti lica pod uticajem projekta o samom projektu, upoznati ih sa informacijama o stepenu uticaja na njihovu imovinu, kao i njihovim pravima po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja - SAPR (brošura sa kopijom Matrice za ostvarivanje prava i Okvirne politike raseljavanja će biti podeljene licima pod uticajem projektnih aktivnosti na prvom sastanku), narednim koracima koji će biti preduzeti, obezbediti pravni savet i informisati ih o njihovim pravima, uključujući i ulogu nezavisne komisije za žalbe. Posebna brošura u vezi uloge pomenute komisije za žalbe će takođe biti podeljena prisutnim učesnicima. Zainteresovana lica koja nisu u mogućnosti da prisustvuju, moći će da iznesu svoje mišljenje i stavove u pisanoj formi.

O javnim konsultacijama će se voditi evidencija, uključujući i listu prisutnih, zapisnik i fotografije. Jedinica za implementaciju projekta će uzeti u razmatranje sva pokrenuta pitanja, tako da će prva verzija plana biti ažurirana relevantnim podacima sa održanih konsultacija, pokrenutim pitanjima i rezultatima. Zapisnik sa sastanka, sa datumom i spiskom učesnika će biti priloženi u formi aneksa uz finalnu veziju Skrećenog akcionog plana raseljavanja (SAPR). Nakon odobrenja od strane Svetske Banke i relevantnih nacionalnih organa uprave, finalna verzija Skraćenog akcionog plana raseljavanja će biti obelodanjena u toku XX 2016. godine.

9. Institucionalni aranžmani i tim za implementaciju

9.1 Odgovornost za implementaciju

Skraćeni akcioni plan raseljavanja će implementirati Republička Direkcija za vode (DV) pri Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine (MPZZS), odnosno Jedinica za implementaciju projekta (JIP) što je detaljnije opisano u nastavku ovog dokumenta. JIP će biti zadužena za celokupan monitoring implementacije pod-projekta i sarađivaće sa Gradom Novim Pazarom i izvođačem građevinskih radova koji će biti izabran za izvođenje istih. Druge organizacije i strane uključene u proces eksproprijacije će biti Ministarstvo Finansija i Poreska Uprava.

U narednoj tabeli dat je pregled odgovornosti i aranžmana za potrebe sprovođenja zahteva ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR).

Tabela9: Organizacione odgovornosti i aranžmani

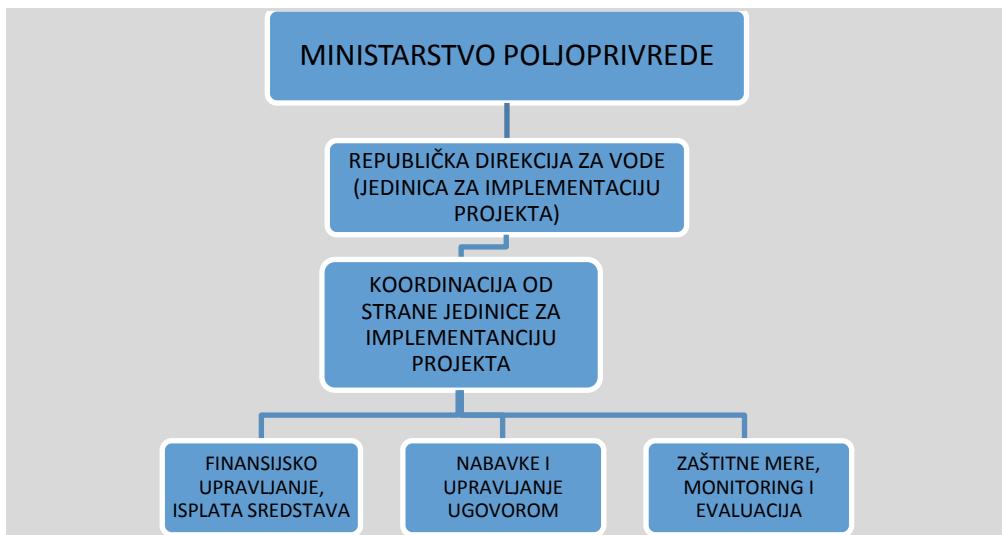
Zadatak	Odgovorno telo
Obelodanjivanje informacija i dokumenata svim licima i zajednicama pod uticajem projekta, kao i organizovanje 1 javnog sastanka	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)
Vođenje evidencije o konsultantskim uslugama	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)
Direktna komunikacija, a u slučaju potrebe i posete vlasnicima i korisnicima	JIPDV/Grad Novi Pazar
Procena svojine koja će biti predmet otkupa	Grad Novi Pazar u saradnji sa Poreskom upravom
Eksproprijacija imovine	Grad Novi Pazar
Ispłata kompenzacije	Grad Novi Pazar
Obezbeđenje podrške prilikom demontaže skladišnog objekta i transport	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)
Monitoring i izveštavanje u vezi eksproprijacije zemljišta	JIP/DV
Monitoring i izveštavanje u vezi privremenog zauzeća zemljišta u toku izvođenja građevinskih radova	JIP/Korisnik eksproprijacije, Grad Novi Pazar, Izvođač radova
Upravljanje žalbama	JIP/DV/KZŽ
Izveštaj o završetku	Jedinica za implementaciju projekta (JIP)

9.2 Institucionalni kapaciteti

Implementacija odredaba i obaveza po osnovu ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) biće u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, koje je odgovornost za implementaciju Pod-komponente 3 FERP projekta poverilo Republičkoj direkciji za vode (DV). Direkcija za vode je već obrazovala Jedinicu za implementaciju projekta za Projekat rehabilitacije sistema navodnjavanja i odvodnjavnja u Srbiji, finansiranog od strane Svetske Banke, koji je završen 31.03.2013. godine. U toku priprema projektnih aktivnosti i izvođenja radova, JIP će sprovoditi aktivnosti u saradnji sa odgovarajućim javnim vodoprivrednim preduzećima, kao i sa Gradom Novim Pazarom.

Broj zaposlenih, angažovanih na sprovođenju ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) i pod-projekta zaštite Aleksinca od poplava se smatra dovoljnim za obavljanje zadataka vezanih za implementaciju Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR). Jedinica za implementaciju projekta će, međutim angažovati eskerne stručnjake po osnovu kratkoročnih ugovora za potrebe podrške samoj implementaciji, kao i izradi izveštaja o završetku.

Organizacija jedinice za implementaciju projekta je predstavljena u narednoj organizacionoj šemi:

Slika7: Organizacija Jedinice za implementaciju projekta - JIP

10. Plan realizacije

Table 10: Okvirni plan realizacije skraćenog akcionog plana raseljavanja za Novi Pazar

Nº	Aktivnost	Odgovornost	2016				2017
			Jun	Jul	Avgust	Sept	APR
1.	Popis i socio-ekonomski polazni podaci nepodnosi za uspostavljanje polaznih uslova i formulisanje prava koja mogu da se	JIP/stručnjak za socijalne zaštine politike	17-22				
2.	Obelodanjivanje nacrta akcionog plana raseljavanja	JIP			10		
3.	Javni konsultativni sastanak	JIP/Grad Novi Pazar			25		
4.	Obelodanjivanje završne verzije akcionog plana	JIP/Grad Novi Pazar			27		
5	Procena u fazi pregovora	Poreska Uprava	Završeno 2015				
6	Procena u toku sudskih postupaka	Poreska uprava i ovlašćeni veštak			15		
7	Obezbedjivanje podrške za preseljenje i demontažu skladšnog objekta i transporta na novu lokaciju	JIP			30		
8	Isplata kompenzacije	Opština Novi Pazar				20	
9	Izveštaj o završetku	JIP					1-30

10.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje

Monitoring eksproprijacije i procesa raseljavanja će sprovoditi JIP, u cilju:

- potvrde da li su aktivnosti u toku i u skladu sa planovima i da li se poštuju rokovi;
- procene da li su mere kompenzacije/rehabilitacije dovoljne;
- identifikovanja potencijalnih spornih pitanja (uključujući upravljanje žalbama u smislu evidentiranja i dostavljanja odgovora u preciziranim rokovima);
- identifikovanja metoda za ulbažavanje uticaja utvrđenih spornih pitanja.

Pored nadzora nad izvođenjem građevinskih radova, konsultant zadužen za nadzor će imati dužnost i obavezu da sprovodi monitoring realizacije socijalnih zahteva u toku faze izvođenja radova. Njihove obaveze će uključivati sledeće:

- Nadzor aktivnosti izvođača radova u smislu ispunjavanja obaveza i sprovođenja Skraćenog akcionog plana raseljavanja;
- Izradu i dostavljanje naručiocu redovnih izveštaja o sprovođenju mera socijalnog monitoringa ;
- Obezbeđenje usluga lokalnoj zajednici kroz prijem primedaba i predloga.

- Tabla na gradilištu mora da sadrži jasno vidljive informacije o licima za kontakt za račun nadzornog organa, kao i radno vreme za prijem stranaka. Sve žalbe, pohvale i predlozi koje primi nadzorni organ, uključujući i mišljenje nadzornog organa biće prosleđene naručiocu na dalje postupanje. Ideja je da se na svaku reakciju lokalne populacije blagovremeno odgovori, pri čemu će jedinstvena evidencija predmetne korespondencije sa lokalnim stanovništvom biti predstavljena u okviru redovnih izveštaja organizaciji koja finansira projekat; Veoma je zanačajno da lokalna populacija bude u potpunosti upoznata sa mogućnošću podnošenja žalbi, kao i sa činjenicom da je mehanizam za podnošenje žalbi veoma jednostavan.
- Prekid radova koji izazivaju visok nivo buke u vremenskim periodima kada to nije dozvoljeno;
- Prekid radova su slučaju da nije obezbeđena adekvatna zaštita lokalnog stanovništva i životne sredine. Planirano je da u završnim fazama izvođenja radova, nadzorni organ za račun naručioca organizuje popunjavanje upitnika sa loklanim stanovništvom, u cilju procene nivoa zadovoljstva lokalne populacije. Upitnici će loklom stanovištu biti dostavljeni poštom, a oni pošto popune upitnike, mogu ih dostaviti lično predstavniku nadzornog organa, ili poštom na zvaničnu adresu naručioca. Iskustvo stečeno tokom realizacije različitih projekata infrastrukturne sanacije u Srbiji koje je finansirala Svetska Banka, značajno su doprineli pripremi osnova za socijalni monitoring i procenu aktivnosti kasnijih ublažavanja uticaja koje je određeni projekat imao na lokalnu zajednicu. U skladu sa dobrom praksom, predstavnik Jedinice za implementaciju projekta će sprovoditi redovne kontrole mera preduzetih od strane izvođača radova i nadzora, pri čemu će kontrola biti realizovana u skladu sa kontrolnom listom datom u Anekstu 9 Kontrolna lista za skrining socijalnih pitanja.

Jedinica za implementaciju projekta (JIP), će održavati bazu podatka eksproprijacije o vlasnicima/korisnicima imovine pod uticajem projekta. Podaci/informacije će biti periodično ažurirani u cilju praćenja napretka ovih vlasnika/korisnika.

JIP će ažurirati status polaznih informacija na mesečnom nivou.

Indikatori koji će se koristiti za monitoring implementacije ovog Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR) su formirani i između ostalog, uključivaće sledeće:

- Ukupne troškove za eksproprijacije i nadoknade.
- Broj lica pod uticajem projekta, po kategorijama, uključujući i broj ugroženih domaćinstava po kategorijama.
- Broj lica pod uticajem projekta čija je svojina oštećena izvođenjem građevinskih radova.
- Broj lica pod uticajem projektnih aktivnosti kojima je isplaćena nadoknada za učinjenu štetu.
- Broj javnih sastanaka i konsultacija sa ugroženom populacijom.
- Broj ugroženih pomoćnih objekata.
- Broj eksproprijsanih m².
- Broj i procenat individualnih sporazuma o isplati nadoknade, pre početka građevinskih aktivnosti.
- Broj i vrsta žalbi koje je Komisija za žalbe (KŽŽ) primila u vezi eksproprijacije (broj podnetih žalbi, broj i procenat žalbi rešenih u preciziranom roku od 7 dana, broj i procenat lica zadovoljnih ishodom, odnosno odgovorom na njihove žalbe/komentare, rodno razvrstanih, kao i broj pokrenutih pravnih radnji vezanih za proces eksproprijacije zemljišta),
- Broj žalbi koje je Komisija za žalbe prilimila u vezi izvođenja građevinskih radova.
- Broj angažovane lokalne radne snage za izvođenje radova (osoba/mesec, kao i broj stvarno zaposlenih lica - rodno razvrstanih).
- Broj ugovora zaključenih od strane izvođača radova u lokalnoj zajednici (npr. smeštaj za radnike, iznajmljivanje prostora za skladišta materijala, itd.)

Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će primenjivati mesečne izveštaje, kao što će i dostavljati Svetskoj Banci kvartalne i polugodišnje izveštaje.

10.2 Izveštaj o završetku projekta

Korisnik eksproprijacije (DV/JIP) će vršiti monitoring implementacije procesa raseljavanja, putem zvaničnih institucionalnih arnažnmana, kao i angažovanjem nezavisnog, eksternog konsultanta koga će imenovati organizacija zadužena za implementaciju projekta. Konsultant zadužen za eksterni monitoring i evaluaciju biće imenovan pre početka izvođenja građevinskih radova na bilo kom od pod-projektata, a imaće obavezu da podnosi šestomesečne izveštaje.

Na osnovu ovih šestomesečnih izveštaja JIP će pripremiti interni izveštaj o završetku, u roku od 2 meseca nakon završetka raseljavanja, u cilju sumiranja implementacije Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR). Ovaj izveštaj treba da potvrdi da su svi fizički inputi opredeljeni u okviru Skraćenog akcionog plana raseljavanja, isporučeni i sve usluge realizovane. Pored toga, izveštaj treba da dâ procenu da li su aktivnosti za ublažavanje uticaja koje propisuje SAPR dovelo do željenih rezultata. Socio-ekonomski status populacije pod uticajem projektnih aktivnosti mora da bude procenjen u poređenju sa polaznim uslovima stanovništva pre izmeštanja, što se utvrđuje popisom i socio-ekonomskim studijama. Ovaj interni izveštaj o završetku se smatra adekvatnim u poređenju sa obimom uticaja.

11. Troškovi i budžet

U skladu sa lokalnim zahtevima troškovi procesa eksproprijacije su finasirani od strane korisnika eksproprijacije, odnosno Grada Novog Pazara. Finansijski resursi neophodni za eksproprijaciju su obezbeđeni i opredeljeni u okviru budžeta Grada Novog Pazara. Potvrda o obezbeđenim finansijskim sredstvima je data u Aneksu 10 – Dokaz o obezbeđenim finansijskim sredstvima za eksproprijaciju.

Tabela11: Procena budžetskih sredstava koja će biti isplaćena na ime eksproprijacije

Komponenta	Br. parcela	Ukupna zemljišna površina u (m ²)	Budžet/ obezbeđen iznos rezerve za potrebe takse za prijavu*	Iznos rezerve za troškove prijave (uključen u ukupan Budžet)	Vrsta troškova prema kategoriji zemljišta/objekta	Procenjeni troškovi od strane Poreske uprave		Status plaćanja
						(RSD)	(EUR)	
Komponenta 3: Prelazak prava svojine zemljišta putem eksproprijacije za pristupne i puteve za hitne intervencije	25	5616	60.000.000,00 RSD ili protivvrednost od 487.804,00 EUR	440.000,00 RSD 3577,23 EUR	Plođno(neobrađeno):	1.021.250,00	8.302,91	Čeka se realizacija. Finansijska sredstva su obezbeđena i opredeljena u okviru Budžeta
					Neplođno:	2.340.250,00	19.026,	
					Livade, kategorije 1,2 i3:	1.653.250,00	13.441,	
					Šuma:	1.968.750,00	16.006,00	
					Voćnjaci:	48.750,00	396,34	
1 Skladišni objekat					troškovi prenosa biljke	50.000,00	406,00	Čeka se ralizacija
UKUPNO:	25	5616				7.033.500	57.578	

*S obzirom da su svi slučajevi predati sudu, značajan iznos rezerve je opredeljen u okviru budžeta za potrebe isplate kompenzacionih paketa, određenih od strane suda, kao i za potencijalne takse za prijavu prenosa parva.

Aneks 1 – Poziv na javne konsultacije o nacrtu Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SAPR)

U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke (OP 4.12)

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode, objavljuje poziv za

JAVNE KONSULTACIJE

O

SKRAĆENOM AKCIONOM PLANU RASELJVANJA (SAPR)

za pod-projekat Zaštite Novog Pazara od poplava

u okviru Projekta hitne sanacije od poplava u Srbiji (FERP)

koji će se održati XX.08., 2016 u XX:XX časova (po lokalnom vremenu) u prostorijama Grada Novog Pazara

Odštampane primerke dokumenta koji je predmet konsultacija biće na raspolaganju na sledećoj adresi:

- U prostorijama Ministarstva poljoprivrede iz zaštite životne sredine, Direkcije za vode, Beograd, drugi sprat, radnim danima do 11:00 do 13:00 časova (po lokalnom vremenu), u periodu od 14 dana od dana javnog objavljivanja ovog poziva.
- U prostorijama Grada Novog Pazara, u toku radnog vremena,
- Na web sajtu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Republička Direkcija za vode: www.rdvode.gov.rs
- Na web sajtu Grada Novog Pazara: www.NoviPazar.org

Pitanja i primedbe vezane za navode predmetnog dokumenta, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno u toku konsultacija

Ako su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da se obratite na:

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode

Bulevar Umetnosti 2

11070 Beograd

tel./faks: +381 11 / 2174158

E-mail: ferproject@yahoo.com

Aneks 2 – Zathev za pristup informacijama od javnog značaja

Naziv i sedište organa kome se zahtev upućuje

ZATHEV
za pristup informaciji javnog značaja

Na osnovu člana 15. st. 1. Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja („Službeni glasnik RS“, br. 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10), od gore navedenog organa zahtevam:*

- obaveštenje da li poseduje traženu informaciju;
- uvid u dokument koji sadrži traženu informaciju;
- kopiju dokumenta koji sadrži traženu informaciju;
- dostavljanje kopije dokumenta koji sadrži traženu informaciju:**
- poštom
- elektronskom poštom
- faksom
- na drugi način:***

Ovaj zahtev se odnosi na sledeće informacije:

_____
_____
(dati što precizniji opis informacije koja se traži, kao i druge podatke koji olakšavaju pronalaženje tražene informacije).

Tražilac informacije/Ime i prezime

U _____,

_____ Adresa

Dana _____ 201__ (datum)

_____ Drugi podaci za kontakt

Potpis _____

* U kući označiti koja zakonska prava na pristup informacijama želite da ostvarite.

** U kući označiti način dostavljanja kopije dokumenata.

*** Ako zahtevate drugi način dostavljanja obavezno upisati koji način dostavljanja zahtevate.

Aneks 3 – Socio-ekonomski anketni upitnik

Broj upitnika:

Datum ankete: .2016

Grad: Novi Pazar

Lokacija:

Adresa:

Broj katastarske parcele:

Da li je cela parcela ugrožena: DA / NE

Ukoliko to nije slučaj, precizirajte veličinu dela parcele koji nije ugoržen: m²

1. OPŠTE INFORMACIJE O RESPONDENTU

1.1. Ime i prezime respondenta:

1.2. Mesto boravka:

1.3. Vlasnik ili korisnik parcele:

1.4. Nacionalnost:

1.5. Broj telefona:

2. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENOJ SVOJINI (PARCELI)

2.1. Lokacija parcela, ukupan broj po lokaciji i katastarski broj

Lokacija	Ukupan broj parcela	Broj katastarske parcele	Trenutna namena upotreba Štiklirajte upotrebu
1.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
2.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
3.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se

3. PITANJA SVOJINE

3.1. Vlasnik: Da Ne

3.2. Korisnik: Da Ne

3.3. Detalji o svojini		
Kompletno prijavljeno pravo vlasništva		
Legalizacija u toku		U kojoj je fazi procesa legalizacije:
Legalni zakup javnog zemljišta		Vlasnik
Legalni zakup privatnog vlasništva		Vlasnik (detalji za kontakt):
Neformalni zakup		Vlasnik (detalji za kontakt):
Potpuno neformalno		Na koji način je vlasnik došao u posed gore navedene parcele?
Suvlasnički odnos DA / NE		U slučaju da je to slučaj, navedite imena i prezimena suvlasnika:

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

4. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

4.1. Višegodišnje / jednogodišnje vrste:

4.2. U slučaju višegodišnjih: Godina sadnje: _____

4.3. Prosečan prinos na predmetnoj parseli prema farmeru:
_____ (precizirajte jedinicu mere).

4.4. Celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, uključujući ovu i druge parcele:
_____ hektara

Uključujući obrdivo zemljište, pašnjake, šume, neplodno i zemljište koje se ne koristi –uneti celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, bez obzira na vlasništvo.

4.5. Od čega je ove godine obrađeno: _____ hektara

5. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

5.1. Da li prodajete poljoprivredne proizvode

5.2. Ako prodajete, koliki je Vaš godišnji prihod od prodaje poljoprivrednih proizvoda: _____

5.3. Da li koristite poljoprivredne proizvode za svoje potrebe (isharu):

5.4. Da li ste imali planove sa ugroženim delom zemljišne parcele? DA / NE

5.5. Ako jeste, šta ste želeli da uradite sa delom ugoržene zemljišne parcele? _____

6. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENIM ČLANOVIMA DOMAĆINSTVA

6.1. Informacije o članovima domaćinstva

	Ime i prezime	Srodstvo sa glavom domaćinstva	Godina rođenja	Pol	Zanimanje	Obrazovanje(diploma, ili stručno obrazovanje)
1	HH	HH		M Ž		
2				M Ž		
3				M Ž		
4				M Ž		
5				M Ž		

7. SOCIO-EKONOMSKI DETALJI O UGROŽENOM DOMAĆINSTVU

UGROŽENOST

7.1 Da li neko od članova domaćinstva ima jedan od sledećih problema:	7.2. Socijana primanja (da ili ne, u slučaju da je odgovor da, navedite vrstu pomoći)
Fizički hendikep	
Mentalni hendikep	
Hronično oboljenje koje zahteva redovnu medicinsku negu	
Hronična bolest koja zahteva hospitalizaciju	
Nezaposlen ili bez redovnog prihoda	
Starija osoba i/ili starija osoba koja živi sama	
Pripadnik etničke, manjinske grupe (npr. romska populacija)	
Drugi problemi (navedite)	

Navedite broj ugroženih članova domaćinstava u delu 2 relevantne tabele

7.1. Ukupan prihod domaćinstva

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnom mesečnom prihodu	
Manje od 10, 000 dinara	
Između 10.000 i 40, 000 dinara	
Između 40,000 i 70,000 dinara	
Više od 70,000 dinara	

U slučaju da nekoliko članova domaćinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Koji su od navedenih Vaši izvori prihoda:

Plata	Penzija
Individualna poljoprivredna proizvodnja	Državna ili druga pomoći
Malo preduzeće	Ostalo (navedite):
Doznaće (iz inostranstva)	Ostalo (navedite):

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7.2 Ukupni mesečni troškovi i kategorije

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnoj mesečnoj potrošnji:	
Manje od 10, 000 dinara	
Između 10.000 i 40, 000 dinara	

Kojoj od navedenih spadaju u Vaše glavne kategorije torškova, ili navedite raspon iznosa (od – do)	
Hrana i bezalkoholna pića	
Troškovi vezani za održavanje domaćinstva (kirija, voda, struja, gas, gorivo i dr.)	

Između 40,000 i 70,000 dinara	
Više od 70,000 dinara	

U slučaju da nekoliko članova doačinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Hrana	
Nameštaj, aprati za domaćinstvo, redovno održavanje kuće	
Zdravstvene potrebe	
Obrazovanje	
Odmor i rekreacija	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7.2. Kako ocenjujete zadovoljstvo Vašom ekonomskom situacijom?

Veoma zadovljavajuća	
Zadovljavajuća	
Ni zadovojavajuća ni nezadovoljavajuća	
Nezadovoljavajuća	
Veoma nezadovoljavajuća	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

Da li postoji nešto što želite da dodate? -----

HVALA!

DRAFT

Aneks 4 – Rezime socio-ekonomskih podataka lica pogodjenih eksproprijicijom

Napomena: Potpuni podaci sa iznosima kompenzacije su dati u posebnoj excell tabeli

	Cadastral Parcel	Total area m ²	Area to be expropriated m ²	LN	Cadastral Municipality	Land dasification	of land ty	Number of owners	of own	Gender	Date of compensation offer	Date of compensation refusal
1	41/2	2416	177	13289	Novi Pazar	fertile field, class 1	1	1	1	M	may 6, 2015	14. oktobar 2015
2	4764/3	386	13	2600	Postenje	meadow, class 2	2	1	2	M	may 6, 2015	11.november 2015
3	49/2	3306	39	13204	Novi Pazar	orchard, class 2	3	5	3 4 5 6 7	M M F F F	may 6, 2015	22. septembar 2015
4	80/7	3886	568	13318	Novi Pazar	barren land	4	1	8	M	may 6, 2015	24.septembar 2015
5	4494/2	59098	760	13613	Novi Pazar	barren land	4	8	9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22	M M M state M M F M M M M M M M F M F M F F	may 6, 2015 may 6, 2015	9. novembar 2015 9. novembar 2015
6	44/2	1853	275	13290	Novi Pazar	fertile field, class 2	5	2	10 12	M state	may 6, 2015	16. septembar 2015
7	81/2	1143	169	13370	Novi Pazar	barren land	4	5	13 14 15 16 17	M M F M F	may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015	13.oktobar 2015
8	4776/5	3445	65	2635	Postenje	meadow, class 3	6	6	18 19 20 21 22	M M F M F	may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015	5. oktobar 2015
9	53/2	1378	7	13296	Novi Pazar	fertile field, class 2	7	1	23	F	may 6, 2015	14. oktobar 2015
10	80/8	1383	68	1448	Novi Pazar	barren land	4	2	24 25	M state	may 6, 2015	25. februar 2016
11	4763/2	1384	278	2597	Postenje	fertile field, class 3	8	2	26 12	M state	may 6, 2015	17. septembar 2015
12	4761/2 4761/3 4762/3 4762/4 4775/3 4776/4	14278	1575	2631	Postenje	forest, class 3	9	3	27 28 29	M M F	may 6, 2015	10.november 2015
13	4767/2	5164	62	2611	Postenje	meadow, class 2	2	1	30	M	may 6, 2015	2 september 2015
14	66/3	17577	747	13330	Novi Pazar	meadow, class 2	2	4	31 32 33 34	M F M M	may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015	28. septembar 2015 28. septembar 2015 28. septembar 2015
15	71/2	9677	100	13574	Novi Pazar	barren land	4	1	35	company	may 6, 2015	5. novembar 2015
16	48/3 51/4	5834	17	18612	Novi Pazar	fertile field, class 2	7	4	36 37 38 39	M F F F	may 6, 2015	21. oktobar 2015
17	4777/2	815	372	2642	Postenje	meadow, class 3	6	5	40 41 42 43 44	M F M F F	may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015 may 6, 2015	23. oktobar 2015 23. oktobar 2015 23. oktobar 2015 23. oktobar 2015 23. oktobar 2015
18	4773/2	1089	324	2628	Postenje	barren land	4	8	27 28 29 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50	M M F M M M F M M M F M F M F F	may 6, 2015 may 6, 2015	5. novembar 2015 5. novembar 2015
Total area:		5616						60				
Average expropriation plot area:		312			Total number of co-owners:	60						
Largest plot to be expropriated:		1575			Number of different owners:	44						
Smallest plot to be expropriated:		7			Number of female owners:	16						
					Number of male owners:	28						

Katastarska parcela	Ukupna površina m ²	Površina za eksproprijaciju m ²	LN	Katastarska opština	Klasa zemljišta	Br. Klasif.	Broj vlasnika	Rod	Datum davanje ponude za kompenzaciju	Datum odbijanja ponudene kompenzacije	
1 41/2	2416	177	13289	Novi Pazar	plodno zemljište, klasa 1	1	1	M	06.05.2015.	14.10.2015.	
2 4764/3	386	13	2600	Postenje	livada, klasa 2	2	1	M	06.05.2015.	11.11.2015.	
3 49/2	3306	39	13204	Novi Pazar	voćnjak, klasa 2	3	5	M	06.05.2015.	22.09.2015.	
								M	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
4 80/7	3886	568	13318	Novi Pazar	neplođno zemljište	4	1	M	06.05.2015.	24.09.2015.	
5 4492/2	59098	760	13613	Novi Pazar	neplođno zemljište	4	8	M	06.05.2015.	09.11.2015.	
								M	06.05.2015.	09.11.2015.	
								M	06.05.2015.	09.11.2015.	
								M	06.05.2015.	09.11.2015.	
								Ž	06.05.2015.	09.11.2015.	
								Ž	06.05.2015.	09.11.2015.	
								Ž	06.05.2015.	09.11.2015.	
6 44/2	1853	275	13290	Novi Pazar	plodno zemljište, klasa 2	5	2	M	06.05.2015.	16.09.2015.	
7 81/2	1143	169	13370	Novi Pazar	neplođno zemljište	4	5	M	06.05.2015.	13.10.2015.	
								M	06.05.2015.		
								F	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
9 53/2	1378	7	13296	Novi Pazar	plodno zemljište, klasa 2	7	1	Ž	06.05.2015.	14.10.2015.	
10 80/8	1383	68	1448	Novi Pazar	neplođno zemljište	4	2	M	06.05.2015.	25.02.2016.	
11 4763/2 4761/2 4761/3	1384	278	2597	Postenje	plodno polje, klasa 3	8	2	M	06.05.2015.	17.9.2015	
								M	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
13 4767/2	5164	62	2611	Postenje	livada, klasa 2	2	1	M	06.05.2015.	02.09.2015.	
14 66/3	17577	747	13330	Novi Pazar	livada, klasa 2	2	4	M	06.05.2015.	28.09.2015.	
								Ž	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
15 71/2 48/3 51/4	5834	17	18612	Novi Pazar	plodno polje, klasa 2	7	4	M	06.05.2015.	21.10.2015.	
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
17 4777/2	815	372	2642	Postenje	livada, klasa 3	7	5	M	06.05.2015.	23.10.2015.	
								Ž	06.05.2015.		
								M	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
18 4773/2	1089	324	2628	Postenje	neplođno zemljište	4	8	M	06.05.2015.	10.11.2015.	
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
								Ž	06.05.2015.		
Ukupna površina:		5616						60			
Prosečna površina eksproprijsane parcele		312									
Najveća parcela koja će biti eksproprijsana		1575									
Najmanja parcela koja će biti eksproprijsana		7									
Ukupan broj suvlasnika:		60									
Broj različitih vlasnika:		44									
Broj žena vlasnika		16									
Broj muškaraca vlasnika		28									

REPUBLIČKA DIREKCIJA ZA VODE

Kratak vodič kroz aktivnosti Komisije za žalbe i rešavanje problema nastalih u toku procesa eksproprijacije.

Da li želite da podnesete žalbu?

U cilju efikasnog rešavanja problema koji mogu da nastanu u toku procesa eksproprijacije, formirali smo Komisiju za žalbe. Ova brošura ima za cilj upoznavanje sa osnovnim principima njenog rada.

Šta je komisija za žalbe?

Kako stupiti u kontakt sa komisijom? Kada su moja prava ugrožena?

Šta mogu da očekujem?

Do you want to file a grievance?

In order to solve the problems that may occur during the expropriation procedure and Construction works efficiently, we have established an Grievance Commission. This brochure is designed to introduce the basic principles

What is the Grievance Commission?

How to contact the Grievance Commission?

When have my rights been denied?

What to expect?

Directorate for Water Management

A short guide for the Grievance Commission and for solving problems occurring during the expropriation procedure

Directorate for Water Management
11000 Belgrade,
Republic of Serbia.
www.xxxxxxx.rs

What is the Grievance Commission?

Is the Grievance Commission an independent body?

Yes. The Grievance Commission is an independent body consisting of seven members who decide on potential objections and claims made by individuals included in the expropriation procedure (for example, owners of the parcels, beneficiaries, holders, etc.)

Who are the members of the Grievance Commission?

The GC has seven members, including three representatives of the persons included in the expropriation procedure, two representatives of Public Utility Company "Roads of Serbia", one person representing "Corridors of Serbia" and one representing the local municipal administration.

What is the purpose of the Grievance Commission?

The purpose of the GC is to collect the claims filed by the persons involved in the expropriation procedure and to resolve them in an transparent, objective and efficient manner. Land prices are determined by the Tax Department, not by GC.

How to contact the Grievance Commission?

1) Visit or write to local administrative bodies - municipalities. If you visit the GC in person at respective municipality's office, the commission shall draft a claim on your behalf and respond within 3 weeks.

2) Orally or in writing, during a discussion. This type of claim may be filed during any of the phases of the expropriation procedure.

3) Electronically, via e-mail, using the official e-mail address of the
fernovipazar@XXXXX.com

When can I turn to the Grievance Commission?

You may turn to the Grievance Commission at any stage of the expropriation procedure, provided that you adhere to any of the three described modes of filing a claim.

Which of my rights may be endangered?

You may turn to the Grievance Commission if you believe that you have been wronged, i.e. if the exchange of land was not offered to you, is you believe that the compensation for the crops was not adequate (orchards, vineyards, plant nurseries, etc.), if you believe that you do not have economic interest to use the remaining part of the parcel or if you believe that you have been damaged in respect of the compensation of the auxiliary facilities in your household (fences, cesspit, henhouse, wells, stable, outhouses, etc.)

If you are not satisfied with Grievance Commission decision, you can further pursue the matter in court.

What is the Grievance Commission obliged to do upon the reception of the claim?

Should it be necessary, the Grievance Commission is obliged to visit the site in question and to draft a minutes pertaining to the claim. The Grievance Commission shall act objectively, impartially and in accordance with the Laws of the Republic of Serbia and with the principles of Resettlement Action plan. Furthermore, the Grievance Commission is obliged to draft a record on the claim and to deliver the record to the person who filed the claim.

Conclusion

The expropriation procedure is a procedure that has a goal to construct a highway, infrastructure and the network of local roads. The investment into the highway is an investment that would bring economic benefit and prosperity to the entire region. During the course of the procedure which is governed by the law, certain problems may occur on the level of local government, users of the expropriation, tax administration, contractors, but also individuals included in the expropriation procedure. For this reason, we have formed an Grievance Commission whose aim is to make the expropriation procedure easier and more efficient.

Contact

Municipality of Novi Pazar
Stevana Nemanje 2
36 300 Novi Pazar
Tel: 020 313 644
www.novipazar.rs

Šta je komisija za žalbe?

Da li je komisija za žalbe nezavisno telo?

Da. Komisija za žalbe je nezavisno telo, sastavljeno od sedam članova koji odlučuju o potencijalnim primedbama i zahtevima koje podnose lica koja su uključena u proces eksproprijacije (na primer: vlasnici parcela, korisnici, zakupci i dr.)

Ko su članovi Komisije za žalbe?

Komisija za žalbe ima sedam članova, uključujući tri predstavnika lica uključenih u proces eksproprijacije, dva predstavnika Javnog komunalog preduzeća "Putevi Srbije", jednog predstavnika "Koridora Srbije" i jednog predstavnika lokalnih opštinskih organa uprave.

Koja je svrha komisije za žalbe?

Svrha komisije za žalbe je prikupljanje žalbi lica uključenih u proces eksproprijacije i njihovo rešavanje na transparentan, objektivan i efikasan način. Cenu zemljišta utvrđuje Poreska uprava, a ne Komisija za žalbe.

Kako kontaktirati Komisiju za žalbe?

- 4) **Doći lično, ili se obratiti u pisanoj formi lokalnom organu uprave – opštini.** Ako lično dođete u Komisiju za žalbe u kancelariju lokalne opštine, komisija će sačiniti žalbu u Vaše ime i odgovoriti u roku od tri sedmice.
- 5) **Usmeno, ili u pisanoj formi u toku diskusije.** Ova vrsta žalbe može biti uložena u bilo kojoj fazi procesa eksproprijacije.
- 6) **Elektronski, elektronskom poštom** na zvaničnu adresu elektronske pošte: ferp@XXX.com.

Kada mogu da se obratim komisiji za žalbe?

Komisiji za žalbe možete da se obratite u bilo kojoj fazi procesa eksproprijacije, pod uslovom da bude u skladu sa jednim od tri navedena načina podnošenja žalbe.

Koja moja prava mogu da budu ugrožena?

Komisiji za žalbe možete da se obratite ako verujete da Vam je učinjena nepravda, odnosno **da Vam nije ponuđeno zemljište u zamenu, ili ste mišljenja da nadkonada koja Vam je ponuđena za useve nije adekvatna (voćnjaci, vingoradi, zasadi i dr.), ukoliko smatrate da nemate ekonomskog interesa da koristite preostali deo parcele, ili ako verujete da ste oštećeni u pogledu kompenzacije za pomoćne objekte u okviru Vašeg domaćinstva (ograde, septička jama, kokošnjac, bunari, stale, dvorišni objekti i dr.)** Ako niste zadovoljni odlukom Komisije za žalbe, možete se obratiti sudu.

Šta je Komisija za žalbe dužna da učini po prijemu žalbe?

U slučaju potrebe, Komisija za žalbe ima obavezu da poseti predmetnu lokaciju i sačini zapisnik u vezi žalbe. Komisija za žalbe će delovati objektivno, nepristrasno i u skladu sa zakonima Republike Srbije, kao i principima Akcionog plana raseljavanja. Pored toga, Komisija za žalbe je dužna da sačini zapisnik o žalbi i da isti dostavi licu koje je podnело zahtev.

Zaključak

Eksproprijacija je proces koji ima za cilj izgradnju autoputa, infrastrukture i mreže lokalnih puteva. Investicija u izgradnju auto puta je investicija koja će doneti ekonomsku korist i prosperitet čitavom regionu. U toku ove procedure koja se odvija u skladu sa zakonom, može doći do izvesnih problema na nivou lokalne samouprave, korisnika eksproprijacije, poreske uprave, ali i pojedinaca koji su uključeni u proces eksproprijacije. Iz ovog razloga, formirali smo komisiju za žalbe koja ima za cilj da proces eksproprijacije učini jednostavnijim i efikasnijim.

Kontakt:

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode

Bulevar umetnosti 2

11000 Beograd, Republika Srbija

Tel.: 011/

Faks: 011/

Aneks 6 – Obrazac žalbe

PROJEKAT HITNE SANACIJE OD POPLAVA U SRBIJI (FERP)

Komponenta 3 - Pod-projekat Novi Pazar

Br.:

Ime i prezime:

Podaci za kontakt:

- Molimo Vas da obeležite način na koji želite da budete kontaktirani (poštom, telefonom, elektronskom poštrom). Poštom: Molimo Vas navedite adresu:

- Telefonom: _____
 Elektronskom poštrom: _____

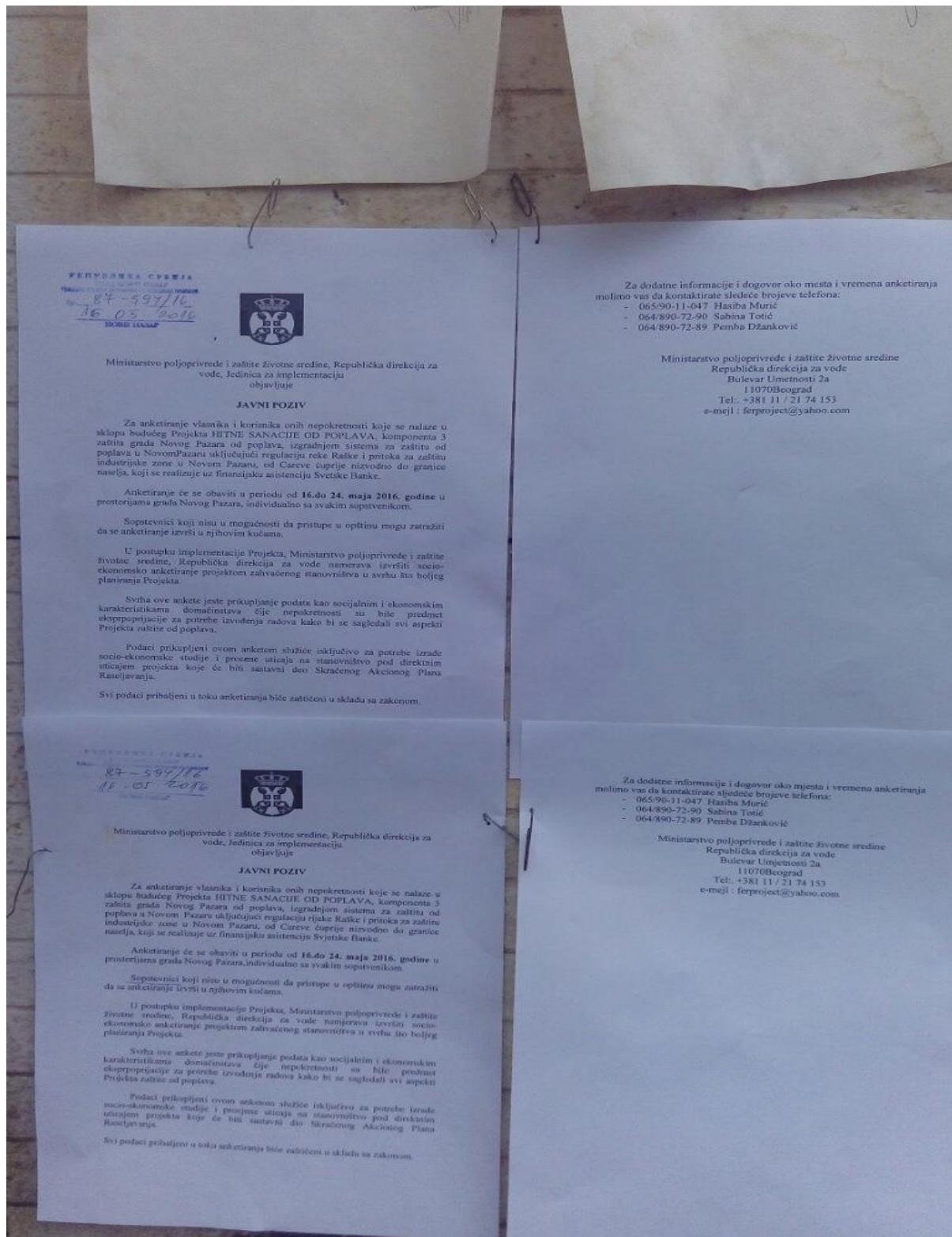
Opis događaja koji je povod za žalbu. Šta se dogodilo? Gde se dogodilo? Kome se dogodilo? Šta se dogodilo? Najznačajnije posledice događaja? Druge informacije značajne za žalbu.

Kako smatrate da bi Vaš slučaj trebalo da bude rešen?

Datum i mesto|

Potpis

Aneks7 Poziv za učešće u procesu anketiranja

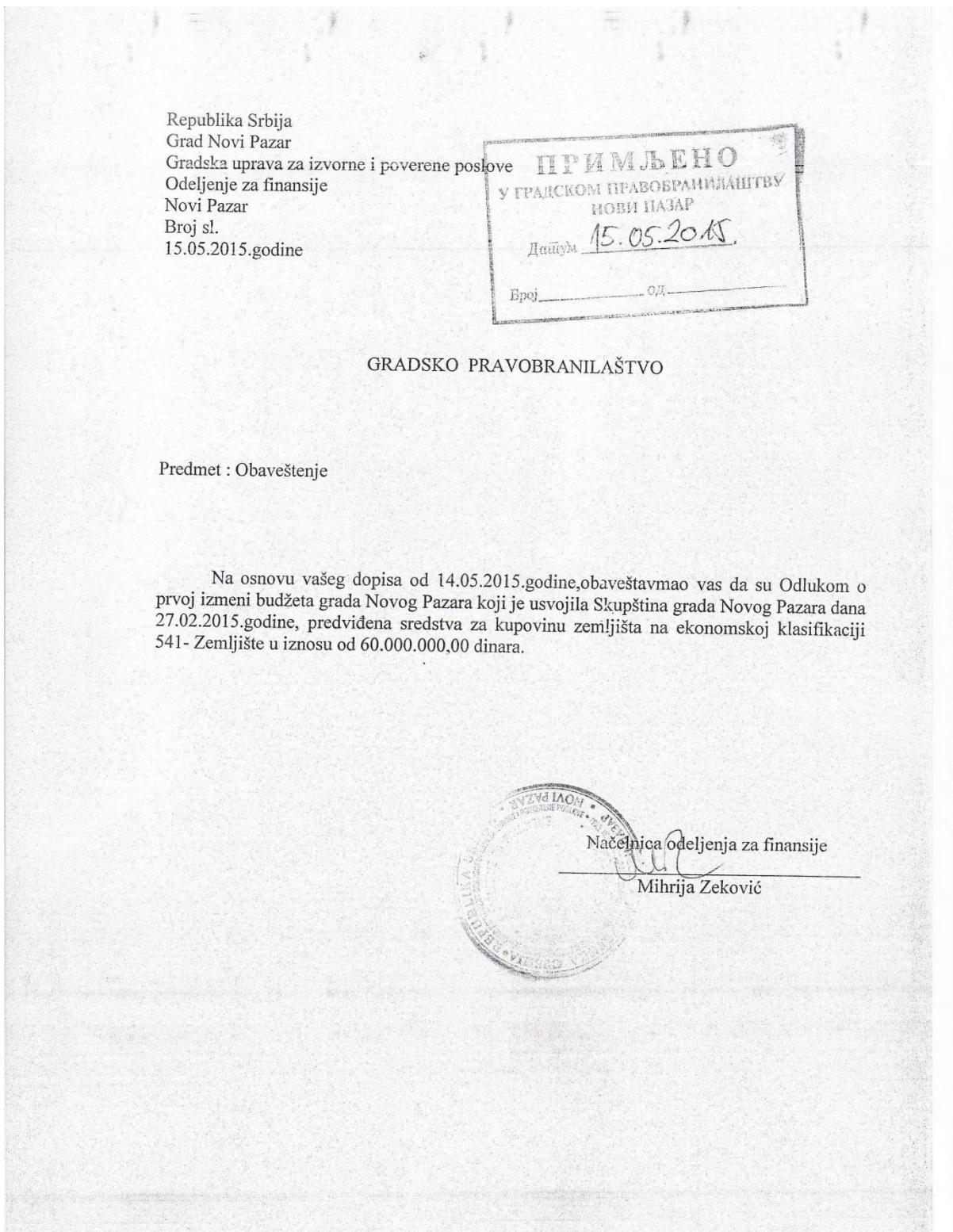

Aneks 9 Kontrolna lista za skrining socijalnih pitanja

POD -PROJEKAT		<i>(Naziv deonice)</i>		
Tim koji sprovodi skrining:		<i>(Imena i prezimena lica koja sprovode skrining)</i>		
Priazi:		<i>(Fotografije, dodatni dokumenti,tabele,itd)</i>		Datum:
Br.	Opis pozicije	Verifikovano	Napomena za projektanta	Skrining komentari
1	Identifikacija lokacije deonice Početak Završetak			
2	Identifikovanje širine saobraćajne trake Širina saobraćajne trake Traka br.:			
3	Širina bankina Širina bankina Stanje bankina			
4	Identifikovanje naselja, kao i pod-deonica sa visokim intenzitetom pešačkog saobraćaja Naselja Vrste naselja Visok intenzitet pešačkog saobraćaja			
5	Identifikovanje deonica sa poljoprivrednim zemljištem pored objekta za zaštitu od poplava - Identifikovanje poljoprivrednih površina			
6	Identifikovanje pod-deonica koje prolaze kroz šumske predele Šume Zelene površine			
7	Identifikovanje objekata ¹⁰ Komercijalni objekti (radionice, kafe, radnje i dr.) Stambeni objekti			
8	Identifikovanje područja od kulturnog značaja Područja od istorijskog značaja			

	Područja od kulturnog značaja Rezervati prirode Područja za vikend odmor			
11	Potrebe ugroženih kategorija Pristup putu Trotoari Biciklistička staza Berma Podzemni prolaz			
12	Identifikovanje reka - Izvori vode za piće			
13	Identifikovanje instalacija Eletkrična energija Niskonaponski kabl Nadzemne instalacije			
15	Identifikovanje opasnih lokacija (nadgrobni spomenici i dr.)			

Aneks 10 Dokaz o obezbeđenim sredstvima za eksproprijaciju

Aneks 11 Dokaz o obezbeđenim sredstvima

Republika Srbija
Gradska uprava za izvorne i poverene poslove
Odeljenje finansija
Novi Pazar
Broj: službeno
15.05.2015. godine

Grad Novi Pazar

GRADSKO PRAVOBRANILAŠTVO

PREDMET: OBAVEŠTENJE

Na osnovu Vašeg dopisa od 14.05.2015. godine, obaveštavamo Vas da su odlukom o prvoj izmeni budžeta Grada Novog Pazara, koji je usvojila Skupština dana Novog Pazara dana 27.02.2015- godine, predviđena sredstva za kupovinu zemljišta na ekonomskoj klasifikaciji 541- Zemljište, u iznosu od 60.000.000,00.dinara

Načelnica odeljenja za finansije

Mihrija Zekovic

JKP „ČISTOĆA“
BROJ: SL
21.06.2016. OOD.
NOVI PAZAR

ZAPISNIK O SASLUSANJU STRANKE

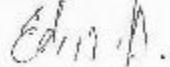
UTORAK 21.06.2016 god.

Sastavljen dana 21.06.2016 u 12.30h u prostorijama JKP „Gradsko Čistoća“ prijedne stravice.

Predmet rasprave je ponemanje remonta do demontažnog objekta podignutog na Kvenčkoj pijaci u polju 1/2. Na sastanku prisutni zakupac Edin Aljeković, ul. Hercegovačka 230 i direktor pijace Denisa Murtezit. Na raspravi se konstatiše da je grad Novi Pazar zaključio sporazum radi realizacije projekta hibridne građevine za zaštitu naselja i industrijske zone u Novom Pazaru od poplava, regulacije reke Riske kroz naselje Banjska do mosta Carske cunđe koji podrazumeava i ponemanje remonta demontažnog objekta zakupca Edina Aljekovića.

Gore prisutna stranica Edin Aljeković izjavljuje da je proglašen da ukloni remontažni demontažni objekat i ne zeli drugu ulogu jer sam planirao da raskinjem ugovor zasnovan na podacima izjavu o raskidu ugovora 21.06.2016.

ZAKUPAC
Edin Aljeković

DIREKTOR PIJACE
Denisa Murtezit

Aneks 14– Individualni pozivi na Javne konsultacije o nacrtu Skraćenog akcionog plana raseljavanja (SARP)

U skladu sa Operativnom politikom Svetske Banke (OP 4.12)

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode poziva

g. XX iz Novog Pazara na

JAVNE KONSULTACIJE O

SKRAĆENOM AKCIONOM PLANU RASELJVANJA (SAPR)

za pod-projekat Zaštite Novog Pazara od poplava

u okviru Projekta hitne sanacije od poplava u Srbiji (FERP)

koji će se održati XX.08., 2016 u XX:XX časova (po lokalnom vremenu) u prostorijama Grada Novog Pazara

Odštampane primerke dokumenta koji je predmet konsultacija biće na raspolaganju na sledećim adresama:

- U prostorijama Ministarstva poljoprivrede iz zaštite životne sredine, Direkcije za vode, Beograd, drugi sprat, radnim danima do 11:00 do 13:00 časova (po lokalnom vremenu), u periodu od 14 dana od dana javnog objavljivanja ovog poziva.
- U prostorijama Grada Novi Pazar, u toku radnog vremena,
- Na web sajtu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Republička Direkcija za vode: www.rdvode.gov.rs
- Na web sajtu Opštine Aleksinac: www.NoviPazar.org

Pitanja i primedbe vezane za navode predmetnog dokumenta, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno u toku konsultacija.

Ako su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da se obratite na:

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

Republička Direkcija za vode

Bulevar Umetnosti 2a

11070 Beograd

tel./faks: +381 11 /2174153

E-mail: fer.project@yahoo.com

Aneks 15 Obrazovanje komisije za žalbe

Na osnovu odredbi Okvirnog Plana Raseljavanja za Projekat hitne sanacije od poplava, koji je objavljen dana 7.07.2015. godine i saglasno zahtevima Operativnih Politika Svetske Banke OP 4.12., čija je primena obavezujuća u skladu sa Zakonom o potvrđivanju sporazuma o Zajmu (Projekat hitne sanacije od poplava) između Republike Srbije I Međunarodne banke za obnovu I razvoj („Službeni Glasnik RS- Međunarodni ugovori “ br. 17/2014) Načelnik Gradske uprave za izvorne I poverene poslove grada Novog Pazara, dana 24.06.2016. godine donosi

R E Š E N J E O OBRAZOVANJU KOMISIJE ZA ŽALBE ZA PROJEKAT ZAŠTITE GRADA NOVOG PAZARA OD POPLAVA

- I. **OBRAZUJE SE** Komisija za žalbe za pod-projekat zaštite Grada Novog Pazara od poplava sa sedištem u Novom Pazaru, Stevana Nemanje 2.
- II. Komisija je nadležna da prima i odlučuje po žalbama sopstvenika eksproprisanih nepokretnosti kao i drugih osoba pogodenih projektom zaštite od poplava čiji povod za žalbu je u direktnoj vezi ili direktna posledica izvođenja građevinskih radova.
- III. Za članove Komisije imenuju se:
  - Nihad Hasanović, zamenik predsednika skupštine - predstavnik jedinice lokalne samouprave grada Novog Pazara,
  - Nenad Brkić, predstavnik Jedinice za implementaciju Projekta otklanjanja posledica od poplava,
  - Slobodan Milanović, sopstvenik čija je imovina eksprorpisana za potrebe pod-projekta zaštite Novog Pazara od poplava.
- IV. Za Sekretara Komisije imenuje se Naser Crnovršanin, zaposleni Gradske uprave za izvorne I poverene poslove grada Novog Pazara
- V. Sekretar će voditi evidenciju Knjigu žalbi, voditi zaspinike sa sastanaka i starati se o administrativnom izvršenju i dostavi donetih odluka.
- VI. Komisija će poslove radi kojih je osnovana obavljati u prostorijama grada Novog Pazara.
- VII. Komisija za svoj rad neće primati naknadu.
- VIII. Komisija je dužna da konstitutivu sednicu održi najkasnije u roku od 15 dana od dana dostave ovog Rešenja svim članovima Komisije.

O b r a z l o ž e n j e

Republika Srbija zaključila je dana 9. oktobra 2014 Sporazuma o zajmu (projekat hitne sanacije od poplava) sa Međunarodnom Bankom za Obnovu i Razvoj kojiim je Republici Srbiji stavljen na raspolaganje iznos zajma od 227,5 miliona evra (U daljem tekstu: Zajam).

Obaveza Zajmoprimeca je da implementaciju projekta i svih njegovih komponenti sprovodi poštujući Operativne Politike Svetske Banke OP 4.12 o nevoljnem raseljavanju kao i drugih zaštitnih mera.

U skladu sa Zajmom Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, Direkcija za vode donela je Okvirni Plan Raseljavanja (objavljen 07.07.2015) godine kojime je stvorena obaveza ustanovljena i formiranje Komisije za žalbe.

Imajući u vidu napred izneta doneta je odluka kao u dispozitivu ovog rešenja.

NAČELNIK,

Almir Leković, dipl.pravnik

Dostaviti:

- Imenovanim licima;
- Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine, Direkciji za vode, Jedinici za upravljanje projektom preko adresa:Bulevar umetnosti 2a, 11070 Beograd
- Odeljenju za imovinsko-pravne poslove grada Novog Pazara.
- Arhivi

Aneks 16 Zahtev Gradskog pravobranilaštva za pribavljanje dokaza o obezbeđenim finansijskim sredstvima

REPUBLIKA SRBIJA
GRAD NOVI PAZAR
GRADSKO O PRAVOBRANILAŠTVO
BR.SI.
DATUM: 13.05.2015.GODINE
NOVI PAZAR

ODELJENJE ZA FINANSIJE

Grad Novi Pazar planira realizaciju „Projekta hitne obnove nakon poplava 2014.godine“ koji se finansira iz sredstava Međunarodne banke za obnovu i razvoj u okviru kreditnog sporazuma sa Vladom Republike Srbije.

Obzirom da je Nacrtom Sporazuma o zajedničkom izvršenju hitnih radova za zaštitu naselja i industrijske zone u Novom Pazaru, koji će biti potписан sa JVP“Srbijavode“, predviđeno da je Grad u obavezi da izvrši eksproprijaciju zemljišta potrebno je da nas obavestite da li su Budžetom za tekuću godinu predviđena sredstva za ovu namenu i u kojem iznosu.

Zamenik gradskog pravobranioca
Sabina Totić

Aneks 17 Zahtev za pribavljanje dokaza o obezbeđenim finansijskim sredstvima

Republika Srbija
Grad Novi Pazar
Gradsko pravobranilaštvo
Broj: službeno
Datum: 13.05.2015. godineNovi Pazar

ODELJENJE ZA FINANSIJE

Grad Novi Pazar planira realizaciju “Projekta hitne obnove nakon poplava 2014.godine”, koji se finansira iz sredstava Međunarodne banke za obnovu i razvoj u okviru kreditnog sporazuma sa Vladom Republike Srbije.

Obzirom da je nacrtom sporazuma o zajedničkom izvršenju hitnih radova za zaštitu naselja i industrijske zone u Novom Pazaru, koji će biti potписан sa JVP “Srbijavode”, predviđeno je da je grad u obavezi da izvrši eksproprijaciju zemljišta, potrebno je da nas obavestite da li su budžetom za tekuću godinu predviđena sredstva za ovu namenu i u kojem iznosu.

Zamenik gradskog pravobranioca

Sabina Totić
(Potpis)

Aneks 18 – Primer zvanične procene vrednosti

1. ANALIZA SITUACIJE

U skladu sa odlukom Suda u Novom Pazaru br. 11P1 98/15, donetoj od strane sudske poslovne jedinice Sretković, imenovan sam za ovlašćenog procenitelja u predmetnom slučaju, u cilju procene vrednosti katastarske parcele u vlasništvu Mujdragić Izete i drugih, na zahtev Korisnika eksproprijacije, grada Novog Pazara koga zastupa Gradskipravobranilac.

Cilj ove procene vrednosti je procena tražišne vrednosti nepokretnе imovine, definisane kao katastarska parcela br. 4777/2, Postenje – Galije, livadallklase, pri čemu se predmetna nepokretnost procenjuje kao građevinsko zemljište izvan građevinske zone, ukupne površine 372 m². Predmetna parcela je navedena u listu nepokretnosti br. 2642 – katastarska parcela Postenje, Novi Pazar.

Tokom procene, uzeo sam u obzir sve relevantne okolnosti koje mogu da utiču na tržišnu vrednost, kao što je granica Detaljnog urbanističkog plana i druge procene vrednosti parcela sličnog ili istog kvaliteta, kao predmetna parcela. Na osnovu svega navedenog u ovoj proceni, utvrđujem tržišnu vrednost zemljišta u iznosu od 3.500,00 EUR za 100 m², plativo u dinarskoj protivvrednosti.

2. ELEMENTI PROCENE

Metodologija

Za utvrđivanje tržišne vrednosti zemljišta koristio sam prhivaćenu metodologiju direktnonog poređenja cena.

Ova metodologija podrazumeva određivanje raspona vrednosti koje pojedinačna nekretnina može da dostigne, a zatim njeno poređenje sa postignutim cenama za iste ili slične nekretnine u bliskoj prošlosti, uključujući obračun i procenu specifičnih detalja i kvaliteta nepokretnosti u trenutku poređenja.

U tom smislu, ova metodologija zahteva prikupljanje informacija o tržišnim cenama za slično, ili isto zemljište. Cene koje se porede sa zatim koriguju primenom korektivnog faktora.

U toku procene vrednosti poljoprivrednog zemljišta, sprovedene su sledeće analize i istraživanja:

- Analiza veličine i lokacije parcele,
- Analiza namene (posebni kvaliteti zemljišta u smislu obrade ili izvođenja građevinskih radova),
- Analiza blizine i pristupačnosti infrastrukture, kao i udaljenost od centra grada,
- Analiza urbanističkog potencijala.

Istraživanje je sprovedeno na osnovu raspoložive dokumentacije vezane za kupoporodajne transakcije za isto ili slično zemljište, posebno u vezi poljoprivrednog zemljišta u blizini parcele koja je predmet moje procene, kao i drugih tipova zemljišta raspoloživih na tržištu.

Potencijal za izvođenje radova

Predmetna parcela se nalazi u okviru granica Detaljnog urbanističkog plana Novog Pazara. U skladu sa navedenim, postoji mogućnost izvođenja građevinskih radova na parceli. Ova činjenica utiče na vrednost parcele.

Uporedivi uzorci

U svojstvu ovlašćenog procenitelja, izvršio sam reviziju kupoprodajnog ugovora potpisanih 24.01.2000. godine. Ugovor je zaključen između Mujdragić Ljutva, Osmanai Milhata, svi iz Novog Pazara s jedne strane i Metic Fadila sa druge, pri čemu je parcela locirana u blizini parcele koja je predmet procene, prodata za iznos od 4.100 DM (Nemačka marka, 1 DM iznosi 1.98 EUR) za 100m². Takođe sam imao uvid i u slične ugovore.

Pred ovim sudom je u toku 2015. godine, postignuta nagodba između Javnog preduzeća "Železnice Srbije", Petrović Milinke i drugih za iznos od 5.000,00 EUR za 100 m2.

U blizini osnovne škole u mestu Postenje, 500 m od centra grada, ugovorena je još jedna kupoprodajna transakcija između Spasojević Milice drugih, po ceni između od 3.000,00 i 3.500,00 EUR za 100 m2 .

3. NALAZ VEŠTAKA, MIŠLJENJE I PROCENA TRŽIŠNE VREDNOSTI NEPOKRETNOSTI. Na osnovu nalaza, ili više detalja prikupljenih na osnovu situacije na terenu, poređenja tržišnih cena za zemljište postignutih u obostrano voljnim kupoprodajnim transakcijama, kao i nagodbama pred ovim sudom, zatim ponude zemljišta u bližoj okolini, mogućnosti izgradnje na predmetnom zemljištu i atraktivnosti građevinske lokacije, kao i činjenici da je preostala zemljišna površina sada umenjene vrednosti usled eksproprijacije i postoji mala verovatnoća da će biti korišćena u poljoprivredne svrhe, procenjujem da se vrednost, odnosno tržišna cena nepokretnosti, katastarskog broja 4777/2, Postenje, livada III klase, , kao građevinsko zemljište, ukupne površine 372 m2, na dan procene kreće između 2.070,00 i 4.500,00 EUR za 100m2, pri čemu je:

- Najniža tržišna cena – 2.070,00EUR za 100 m2
- Očekivana realna tržišna cena – 3.500,00EUR za 100 m2,
- Najviša tržišna cena – 4.500,00 EUR za 100 m2

Na osnovu prethodno iznetog, iznosim sledeće mišljenje:

Očekivana tržišna cena kastatarske parcele 4777/2, Postenje Novi Pazar- Galije, livada III klase, procenjene kao građevinsko zemljište izvan građevinskih zona, ukupne površine 372 m2, na dan procene iznosi 3.500,00 EUR za 100 m2 u dinarskoj protivvrednosti, prema zvaničnom srednjem kursu Narodne Banke Srbije od 27.06.2016. godine (1 EUR 123,78 RSD), što je iznosi 433.230,00 RSD za 100 m2 (4.332,30RSD po 1 m2).